RAMAR FÖR STATSFINANSERNA 2013—2016

FINANSMINISTERIET VM/1610/02.02.00.00/2011

4.4.2012

Enligt sändlista

RAMAR FÖR STATSFINANSERNA 2013—2016

Statsrådet har i dag, sedan ärendet undergått förberedande behandling i finansutskottet, med stöd av 1 § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) och statsrådets beslut av den 24 april 2003 om principerna för uppgörande av ramförslag för statsfinanserna, budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplaner meddelat följande beslut om ramarna för statsfinanserna:

1. Den ekonomiska utvecklingen och finanspolitiken

Finlands samhällsekonomi kommer under de närmaste åren att ställas inför en mängd avsevärda utmaningar. På grund av befolkningens stigande medelålder bör man särskilt värna om att utbudet av arbete är tillräckligt. Under tider då den ekonomiska tillväxten är mindre än normalt blir även stabiliseringen av den offentliga ekonomin en utmaning.

År 2011 ökade Finlands totalproduktion med 2,9 procent. Ökningen var störst under den första hälften av året. Under sensommaren försvagades ekonomin i de problemdrabbade länderna inom euroområdet väsentligt och marknadens förtroende för dessa länders förmåga att sköta sina förpliktelser försämrades märkbart. Delvis till följd av detta avtog den realekonomiska aktiviteten snabbt och under slutet av året var tillväxten liten.

Under innevarande år beräknas totalproduktionen öka med något under en procent och tillväxten är i hög grad beroende av den inhemska efterfrågan. En oroväckande faktor är att bytesbalansen fortsätter att visa ett underskott och att utbytesförhållandet försvagas. På kort sikt är den ekonomiska tillväxten förknippad med ett antal riskfaktorer.

Enligt en baskalkyl på medellång sikt kommer totalproduktionen 2013—2016 att öka med i genomsnitt något under 2 procent per år. Då ökningen av den potentiella produktionen börjar avta kommer den ekonomiska tillväxten gradvis att mattas av till drygt 1 ½ procent före 2016. Ökningen av den potentiella produktionen baserar sig framöver i hög grad på en ökning av den totala produktiviteten,

medan andra produktionsinsatser, arbetsinsatsen och kapitalstocken minskar.

På grund av den demografiska utvecklingen väntas arbetskraften minska något i jämförelse med antalet personer i arbetsför ålder. På medellång sikt förutspås arbetslöshetsgraden sjunka mot sin jämviktsnivå och 2016 vara ca 7 ½ procent. Konsumentpriserna i Finland stiger på medellång sikt med ca 2 procent per år, dvs. dock långsammare än 2010—2011.

Recessionen inom den globala ekonomin som fick sin början i krisen på finansmarknaden drabbade den finländska ekonomin kraftigt. Till följd av detta växte gapet mellan den offentliga ekonomins utgifter och inkomster och var exceptionellt stort 2009—2010.

Recessionen lämnade ett djupt och långvarigt spår i de offentliga finansernas saldo och skulder i en situation där den åldrande befolkningen i allt större grad belastar den offentliga ekonomin. I motsats till situationen i de flesta andra utvecklade industriländer ökar befolkningens stigande medelålder i Finland den offentliga ekonomins utgifter och skär redan nu ned tillväxten av ekonomins produktionspotential.

Enligt finansministeriets uppskattning bör det finansiella överskottet i offentliga samfund på medellång sikt hållas på en nivå av inemot 4 ½ procent i förhållande till totalproduktionen för att staten, kommunerna och socialskyddsfonderna även på lång sikt ska klara av de förpliktelser som de har ålagts genom lag utan att den totala skattebördan behöver stramas åt eller att statens och kommunernas skuldsättning accelererar.

I och med recessionen och befolkningens stigande medelålder kommer de utmaningar som gäller ekonomins tillväxtförutsättningar, medborgarnas välfärd och den offentliga ekonomins hållbarhet att diktera förhållandena för finanspolitiken och den ekonomiska politiken.

Regeringen har ställt som mål att före valperiodens slut få till stånd en tydlig minskning i förhållandet mellan skuldsättningen inom statsfinanserna och totalproduktionen samt att uppnå balans inom statsfinanserna i en så snabb tidtabell som möjligt. I syfte att nå dessa mål beslutades det i regeringsprogrammet om anpassningsåtgärder för statens inkomster och utgifter samt att regeringen förbinder sig att förnya de ekonomiska strukturerna för att möjliggöra att förutsättningarna för den ekonomiska tillväxten är större än vad prognoserna visar. På så sätt minskar regeringen den offentliga ekonomins hållbarhetsunderskott och strävar efter att säkerställa att Finlands kreditbetyg bevaras på bästa möjliga nivå. De åtgärder som nämns i regeringsprogrammet förbättrar saldot i statsfinanserna med sammanlagt ca 2,5 miljarder euro per år före 2015.

I och med att de ekonomiska utsikterna blev dystrare, blev det uppenbart att det krävs ytterligare anpassningsåtgärder för att de mål som uppställts för statens finansförvaltning ska kunna nås. De per-

manenta ytterligare anpassningsåtgärderna förbättrar saldot i statsfinanserna med sammanlagt ca 2,8 miljarder euro fr.o.m. 2016. De överenskomna åtgärderna sänker statens utgifter på 2015 års nivå med 1,2 miljarder euro netto (dvs. med beaktande av besparingar och tillägg) och ökar statens inkomster med 1,2 miljarder euro netto (med beaktande av skattelättnader och skatteåtstramningar). De beslut som fattats förbättrar den offentliga sektorns förutsättningar att också på lång sikt sköta sina förpliktelser i alla situationer.

Med beaktande av regeringsprogrammet, rambeslutet från oktober 2011, de effekter som ramavtalet från november 2011 har på statens budgetekonomi samt detta rambeslut har regeringen beslutat om åtgärder som stärker statens budgetekonomi med sammanlagt inemot 5 miljarder euro netto år 2015 jämfört med det sista rambeslutet för föregående valperiod, dvs. rambeslutet från mars 2011. Vid utgången av valperioden fördelar sig anpassningsåtgärderna jämnt mellan åtgärder som gäller statens utgifter och inkomster. Regeringen har beslutat om tidsbundna åtgärder för valperioden, varför de permanenta anpassningsåtgärderna fr.o.m. 2016 kommer att ligga på en högre nivå än 2015.

De offentliga samfundens finansiella ställning förbättrades 2011, men visade fortfarande ett underskott på knappt en procent i förhållande till totalproduktionen. Den finansiella ställningen förbättrades särskilt till följd av det minskade underskottet i statsfinanserna. Kommunernas underskott ökade något. Även socialskyddsfondernas finansiella ställning försvagades, men hölls fortfarande på en nivå av inemot 3 procent i förhållande till totalproduktionen.

Det beräknas att tillväxten inom totalproduktionen inte räcker till för att få till stånd ett tydligt uppsving i statsfinanserna. Regeringens åtgärder förbättrar saldot i statsfinanserna, men trots det kommer saldot fortsättningsvis att visa ett underskott under ramperioden. Till följd av anpassningsåtgärderna kommer ökningen av statsskulden att avstanna i förhållande till totalproduktionen.

Kommunernas ekonomi kommer fortsättningsvis att visa ett underskott under ramperioden. Eftersom skatteinkomsterna samt inkomstöverföringarna från staten till kommunerna ökar långsammare än förut kommer kostnadsdisciplinen och en höjning av den genomsnittliga kommunalskattesatsen inte att räcka till för att balansera den kommunala ekonomin.

Arbetspensionsanstalternas överskott minskar under ramperioden i och med att antalet pensionärer och pensionsutgifterna ökar. Överskottet uppgår dock fortfarande till inemot 2 ½ procent i förhållande till totalproduktionen. De övriga socialskyddsfondernas ekonomi kommer att hållas nära jämviktsnivån.

2. Ramar för statsfinanserna 2013—2016

För att säkerställa en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik som främjar ekonomisk stabilitet har regeringen förbundit sig till utgiftsramen för statsfinanserna. Detta rambeslut baserar sig på den ram för valperioden som regeringen beslutade om den 5 oktober 2011 och som justeras för åren 2013—2016.

I det första rambeslutet av den 5 oktober 2011 för valperioden beslutades det om ytterligare satsningar och besparingar i fråga om utgifterna inom ramen så att nivån på ramutgifterna 2015 sjunker med 1,216 miljarder euro jämfört med rambeslutet från mars 2011. Genom detta rambeslut genomför regeringen ytterligare anpassningsåtgärder som sänker nivån på ramutgifterna med ytterligare 1,23 miljarder euro på 2015 års nivå. Besparingarna inom ramen är 495 miljoner euro för år 2013.

Den i rambeslutet av den 5 oktober 2011 fastslagna totala ramnivån för valperioden och de årliga ramnivåerna justeras nedåt med ett belopp som motsvarar de ytterligare besparingarna i ramutgifterna. Dessutom sänker en del av besparingarna (indexfrysningarna) prisjusteringen i ramarna. Regeringen har dessutom beslutat att efter prövning sänka ramnivån för valperioden med 100 miljoner euro 2013, 50 miljoner euro 2014 och 50 miljoner euro 2015. I motsats till en höjning av ramarna är det möjligt att sänka ramen mitt under valperioden utan att ramens trovärdighet försvagas.

Ramen för valperioden inklusive regeringens ytterligare besparingar (enligt prisnivån 2012), mn euro

	2012	2013	2014	2015
Ramen för valperioden 5.10.2011	42 284	42 205	42 037	42 132
Ytterligare besparingar i ramutgifterna		-249	-488	-942
Behovsprövad sänkning av ramnivån		-100	-50	-50
Den justerade ramen för valperioden 4.4.2012		**41 856**	**41 498**	**41 140**

Regeringen beslutade dock också om ytterligare satsningar i fråga om utgifterna inom ramen. Dessa stiger från ca 160 miljoner euro år 2013 till ca 200 miljoner euro år 2015. De ytterligare satsningarna gäller bl.a. förebyggande av utslagning bland unga, ökad aktivering genom sysselsättnings- och utbildningspolitiska åtgärder samt tryggande av verksamhetsförusättningarna för polisen. Dessa ökningar minskar spelrummet inom ramen, dvs. den ofördelade reserven.

I rambeslutet för 2013—2016 har man beaktat den reform av finansieringen av Rundradion som träder i kraft vid ingången av 2013. År 2013 införs en ny rundradioskatt som ersätter den nuvarande televisionsavgiften. Avsikten är att intäkterna från rundradioskatten ska intäktsföras i statsbudgeten och i form av överföring styras vidare till statens televisions- och radiofond. Såväl de årliga intäkterna av rundradioskatten som den fondöverföring som grundar sig på intäkterna har dimensionerats till 500 miljoner euro 2013. Efter detta är avsikten att den årliga nivån på fondöverföringen ska

höjas utifrån ett kombinationsindex, där konsumentprisindexets vikt är en tredjedel och förtjänstnivåindexets vikt två tredjedelar. Bedömt utifrån de nuvarande pris- och kostnadsprognoserna kommer anslagsbehovet och på motsvarande sätt rundradioskattens intäktsmål att nominellt stiga med knappt 10 procent under åren 2013—2016. I enlighet med riktlinjerna i statsrådets principbeslut av den 21 december 2011 behandlas fondöverföringen i budgeten som en utgiftspost som står utanför ramen. Detta är ett undantag från regeringsprogrammets rambestämmelse.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella justeringar

Nivån på utgiftsramen för valperioden justeras årligen så att den motsvarar de strukturella förändringarna i ramen samt ändringarna i prisnivån.

Rambeslutet för 2012—2015 från oktober 2011 uppställdes så att den motsvarar pris- och kostnadsnivån 2012 i fråga om de lagstadgat och avtalsbaserat indexbundna utgifterna. Rambeslutet 2013—2016 görs upp enligt prisnivån för 2013. Kalkylen över de lagstadgat indexbundna utgifterna bör höjas i överensstämmelse med kalkylerna över indexförändringarna för 2013 med sammanlagt 634 miljoner euro. I indexhöjningarna för 2013 beaktas dock frysningen av indexeringen av statsandelarna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (ca 61 miljoner euro 2013), frysningen av universitetsindex (ca 45 miljoner euro 2013) samt frysningen av indexhöjningarna av barnbidragen (ca 40 miljoner euro 2013). De lagstadgade indexhöjningarna är således sammanlagt ca 488 miljoner euro 2013. Totalnivån på utgiftsramen för valperioden justeras på motsvarande sätt.

Utöver detta har regeringen beslutat tidigarelägga indexhöjningarna i fråga om vissa förmåner redan till mitten av 2013 för att stödja låginkomsttagarnas köpkraft. Avsikten är att höjningen är sammanlagt 45 miljoner euro, varav 26 miljoner euro består av en tidigareläggning av den lagstadgade indexhöjning som omfattas av ramen. I ramnivån för 2013 görs sålunda en tidigarelagd höjning på 26 miljoner euro, som på motsvarande sätt vid uppgörandet av rambeslutet för 2014—2017 beaktas som en faktor som sänker den lagstadgade priskorrigeringen för 2014.

Dessutom har man beslutat frysa indexhöjningarna för försvarsmaktens materialanskaffning 2015.

Ramens totalnivå korrigeras också i enlighet med de avtalsbaserade höjningarna med ca 164 miljoner euro 2013 och ca 182 miljoner euro fr.o.m. 2014 så att den motsvarar bl.a. de lönejusteringar som överenskommits i samband med ramavtalet.

Andra än de lagstadgat eller avtalsbaserat indexbundna ramutgifterna priskorrigeras enligt pris- och kostnadsnivån 2013 i enlighet med viktstrukturen för utgifternas ekonomiska art på så sätt att man vid korrigeringen av respektive utgiftspost använder den indexprognos som bäst beskriver utgiftsposten (den totala ändringen 272 mil-

joner euro). Justeringarna av pris- och kostnadsnivån 2013 behandlas närmare i bilaga 1.

Ramnivån för 2013 korrigeras dessutom med ett belopp på sammanlagt -38 miljoner euro så att den motsvarar de strukturella förändringarna i ramen. Samtliga strukturella korrigeringar i ramen presenteras i bilaga 1.

Den justerade ramen för valperioden 2013—2015 (enligt prisnivån 2013), mn euro

	2013	2014	2015
Den justerade ramen för valperioden 4.4.2012	**41 856**	**41 498**	**41 140**
Justeringar av pris- och kostnadsnivån	984	970	969
Strukturella förändringar	-38	-149	-102
Den justerade ramen för valperioden	**42 801**	**42 319**	**42 007**

Ramutgifternas utveckling 2013—2016

Nivån på utgifterna i ramen beräknas 2013 uppgå till ca 42,4 miljarder euro, vilket är ca 0,4 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2012. Ramutgifterna sjunker under valperioden från 2013 års nivå med ca 1,2 miljarder euro före 2016. Jämfört med rambeslutet från oktober 2011 är ramutgifterna för förvaltningsområdena 2013—2015 i genomsnitt drygt 200 miljoner euro större per år. Den största höjande faktorn är förändringarna i prisnivån och den största sänkande faktorn de ytterligare besparingar som regeringen beslutat om.

Under ramperioden 2013—2016 sjunker utgifterna inom förvaltningsområdena reellt med i genomsnitt cirka en procent per år. Nominellt ökar utgifterna inom förvaltningsområdena med i genomsnitt drygt en procent per år.

Utgifter utanför ramen

Utgiftsregeln sätter ett maximibelopp för huvuddelen, ungefär fyra femtedelar, av utgifterna i statsbudgeten. Av statens budgetutgifter lämnas utanför utgiftsregeln främst utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, men som likväl inkluderas i ramarna när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem. Utanför ramen lämnas dessutom bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna och de utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansieringen från utomstående.

Utgifter utanför ramen är:

— utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, statens andel av utgifterna för utkomststöd samt lönegaranti och bostadsbidrag (de nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramen när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem)

— ränteutgifter

— eventuella kompensationer till andra skattetagare till följd av skatteändringar (inkl. socialförsäkringsavgifter) som staten har fattat beslut om

— utgifter som till beloppet motsvarar tekniskt förmedlade prestationer och medfinansiering från utomstående

— tippningsvinstmedel, inkomster från totospel och utgifter som motsvarar intäktsföringen från Penningautomatföreningen
— utgifter för finansinvesteringar
— anslag som anvisats för mervärdesskatteutgifter

Av eventuella inkomster från försäljningen av aktier får högst 150 miljoner euro av den del som överstiger 400 miljoner euro per år användas för sådana engångsinvesteringar i infrastruktur och kunnande som stöder hållbar tillväxt. Statens inkomster från auktioneringen av utsläppsrätter får trots ramarna användas till engångsutgifter för klimatåtgärder och utvecklingssamarbete.

Om utgiftsnivån efter tilläggsbudgetarna stannar under ramnivån kan skillnaden, dock högst 200 miljoner euro, följande år utan hinder av ramen användas för utgifter av engångsnatur.

Om den ekonomiska tillväxten visar sig vara snabbare än vad prognoserna har antytt, ska de ökade inkomster och minskade utgifter som tillväxten medfört i första hand användas till att minska statens skuldsättning. Om statsskuldens andel av bruttonationalprodukten tydligt börjar minska före 2015, får högst 30 procent av den förbättrade fiskala ställningen användas till utgiftsökningar i enlighet med regeringens strategiska mål.

Utgifterna utanför ramen beräknas 2013 uppgå till ca 11,8 miljarder euro, vilket är ca 1,1 miljarder euro mindre än de utgifter utanför ramen som budgeterats för 2012 (inkl. tilläggsbudgetpropositionen). Fram till 2016 kommer utgifterna utanför ramen att minska till ca 11,4 miljarder euro. Utgifterna utanför ramen ökar under ramperioden till följd av ökade ränteutgifter för statsskulden, men däremot sjunker bl.a. utgifterna för finansinvesteringar i och med att utgifterna för refinansiering inom exporten upphör.

De konjunkturrelaterade utgifterna, såsom utkomstskyddet för arbetslösa och bostadsbidraget, är 2013 ca 226 miljoner euro större än vad som budgeterades för 2012, men utgifterna kommer att minska under ramperioden. De konjunkturrelaterade utgifterna är 270—470 miljoner euro högre per år än vad som uppskattades i rambeslutet från oktober. Detta beror främst på den försvagade konjunkturprognosen, de ändringar i enlighet med rambeslutet som gjorts i utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa samt på att förbättringen av grundskyddet varit mer omfattande än vad som uppskattades i rambeslutet från oktober. De effekter som nämnda ändringar i grunderna har på ramen beaktades tekniskt i ramnivån för valperioden genom att utgiftsramen sänktes med ett belopp som motsvarar kostnaderna för ändringarna i grunderna (se bilaga 1).

Utgifterna för finansinvesteringar minskar under ramperioden från ca 1,1 miljarder euro år 2013 till ca 120—170 miljoner euro åren 2015—2016. För refinansiering inom exporten och fartygskrediter har reserverats 640 miljoner euro för 2013 och 850 miljoner euro för 2014.

Kalkylen för ränteutgifter år 2013 är ca 2,1 miljarder euro och den beräknas stiga till ca 2,9 miljarder euro före 2016. Kalkylen för ränteutgifter är likväl ca 0,6—0,8 miljarder euro lägre än vad som uppskattades i rambeslutet från oktober till följd av att räntenivåkalkylen har sjunkit.

Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2013—2016, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2013

Förvaltningsområde	2013 Ram	2014 Ram	2015 Ram	2016 Ram
23. Statsrådets kansli	77	76	76	76
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	6	6	6	6
Totalt	**83**	**82**	**82**	**82**
24. Utrikesministeriet	1 258	1 251	1 226	1 257
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	28	28	28	28
Totalt	**1 286**	**1 279**	**1 255**	**1 286**
25. Justitieministeriet	806	823	813	798
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	55	55	55	55
Totalt	**861**	**878**	**868**	**853**
26. Inrikesministeriet	1 231	1 163	1 132	1 133
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	84	84	84	84
Totalt	**1 315**	**1 248**	**1 216**	**1 217**
27. Försvarsministeriet	2 449	2 389	2 294	2 288
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	335	326	315	313
Totalt	**2 783**	**2 715**	**2 609**	**2 601**
28. Finansministeriet	15 126	15 123	15 109	14 991
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	1 513	1 517	1 676	1 698
Totalt	**16 639**	**16 641**	**16 784**	**16 689**
29. Undervisnings- och kulturministeriet	6 056	5 960	5 887	5 881
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	558	561	616	571
Totalt	**6 614**	**6 520**	**6 502**	**6 452**
30. Jord- och skogsbruksministeriet	1 815	1 797	1 762	1 701
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	890	896	906	859
Totalt	**2 705**	**2 692**	**2 667**	**2 560**
31. Kommunikationsministeriet	2 083	1 879	1 902	1 806
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	903	857	873	860
Totalt	**2 985**	**2 736**	**2 776**	**2 666**
32. Arbets- och näringsministeriet	2 461	2 381	2 355	2 216
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	1 403	1 294	405	403
Totalt	**3 864**	**3 676**	**2 760**	**2 619**
33. Social- och hälsovårdsministeriet	8 651	8 658	8 670	8 746
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	3 877	3 638	3 535	3 511
Totalt	**12 528**	**12 296**	**12 205**	**12 257**
35. Miljöministeriet	243	233	229	211
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	11	11	11	11
Totalt	**254**	**245**	**241**	**222**
36. Räntor på statsskulden	-	-	-	-
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	2 093	2 342	2 649	2 941
Totalt	**2 093**	**2 342**	**2 649**	**2 941**

Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2013—2016, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2013

Ramarna för förvaltningsområdena sammanlagt [1]	**42 435**	**41 907**	**41 624**	**41 271**
Uppskattning av utgifterna utanför ramen sammanlagt	11 772	11 630	11 173	11 355
Huvudtitlarna sammanlagt	**54 207**	**53 537**	**52 797**	**52 626**
Ramen för valperioden	**42 801**	**42 319**	**42 007**	
— Ramarna för förvaltningsområdena sammanlagt[1]	42 435	41 907	41 624	
— Tilläggsbudgetmotion	200	200	200	
— Ofördelad reserv	166	211	184	

[1] Huvudtitlarna 21 och 22 ingår i slutsumman

3. Ramarna för statsfinanserna enligt förvaltningsområde 2013—2016

Utgångspunkten vid beredningen av ramarna för statsfinanserna har varit det rambeslut som fattades den 5 oktober 2011. Behovet av ytterligare anpassning av utgifterna och skatterna har setts över i detta rambeslut i enlighet med regeringsprogrammet.

Ramarna inbegriper effekten av statens tjänste- och arbetskollektivavtalslösning enligt det ramavtal som tecknades med centralorganisationerna den 25 november 2011. Effekten är 164 miljoner euro 2013 och 182 miljoner euro om året under åren 2014—2016.

3.1. Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena

Utrikesministeriets förvaltningsområde

Man fortsätter att förnya strukturen på och verksamhetssätten inom Finlands representation i utlandet. Detta genomförs bl.a. genom att man gallrar bort överlappande beskickningar, sammanslår representationerna för aktörer inom olika sektorer när det är möjligt och ökar den gemensamma verksamheten och den gemensamma representationen med de nordiska länderna och de övriga EU-länderna. Utrikesförvaltningen gallrar i antalet resor och i delegationernas storlek och utnyttjar på ett effektivare och mångsidigare sätt personal som anställts på ort och ställe.

I anslagen har Finlands ansökan om att bli icke ständig medlem i FN:s säkerhetsråd 2013—2014 och ett eventuellt medlemskap i rådet beaktats. Även riktlinjerna i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen (2009), strategin för civil krishantering (2008) och åtgärdsprogrammet för fredsförmedling (2011) samt reformen av närområdessamarbetet har beaktats. När det gäller anslaget för den militära krishanteringen har man från och med 2014 beaktat att antalet anställda som deltar i insatser ska minskas och att ledningsansvaret inom Unifil ska ses över.

I enlighet med regeringsprogrammet är viktiga mål för närområdessamarbetet kärnsäkerhet, att förbättra miljöns tillstånd och att förebygga smittsamma sjukdomar. Under ramperioden övergår man

närmast till multilateralt regionalt samarbete samt till att stödja målen i regeringens handlingsprogram för Ryssland. Med hjälp av Finlands finansiering kan man främja styrningen av övrig internationell finansiering till multilaterala projekt i närområdena som är viktiga ur Finlands synvinkel. Anslaget för strål- och kärnsäkerhetssamarbetet mellan Finland och Ryssland överfördes till social- och hälsovårdsministeriet i budgeten för 2012.

Utvecklandet av informationssäkerheten i fråga om internationellt material fortsätter som ett samarbete mellan den offentliga förvaltningens informations- och kommunikationstekniska (OffICT) funktion och utrikesministeriet. Under ramperioden utreds en fortsättning av projektet i enlighet med statsförvaltningens gemensamma riktlinjer.

Regeringens mål är att säkerställa en utveckling av anslagen för utvecklingssamarbetet där målet på en andel som motsvarar 0,7 procent av bruttonationalinkomsten kan uppnås och Finlands internationella åtaganden fullgöras. I rambeslutet har man beaktat frysningen av anslagen för utvecklingssamarbete enligt utgiftsbesparingarna i regeringsprogrammet, så att nivån på anslagen för det egentliga utvecklingssamarbetet 2013—2014 är densamma i euro som år 2012. Från och med 2015 sänks nivån så att anslaget för det egentliga utvecklingssamarbetet är 30 miljoner euro lägre än den tidigare ramnivån som ett led i anpassningsåtgärderna inom statsfinanserna. Detta kommer mycket sannolikt att leda till en sänkning av utvecklingssamarbetsanslagens andel av BNI för de åren. I mitten av regeringsperioden ska emellertid en del av inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter riktas till klimatfinansieringen och utvecklingssamarbetet. I detta sammanhang är målet att utvecklingssamarbetets andel av BNI höjs under regeringsperioden.

Justitieministeriets förvaltningsområde

De utgiftsnedskärningar som ska göras inom statsfinanserna samt det utgiftstryck som beror på bland annat ökande kostnader för informationsteknik och lokaler kräver betydande anpassningsåtgärder inom rättsväsendet och brottspåföljdsområdet. För att målen i regeringsprogrammet ska kunna uppnås måste man också genomföra funktionella och strukturella ändringar samt utforska möjligheterna att öka den interna finansieringen.

I det rättsskyddsprogram som utarbetas för att förkorta den totala behandlingstiden för rättegångar och förbättra kvaliteten på rättsskyddet dras det upp riktlinjer för hur rättsväsendet ska utvecklas. Samarbetet mellan polis, åklagarväsendet och domstolarna förbättras inom processen med att behandla brottmål. När det gäller vårdnadstvister skapar man förutsättningar för snabbare och, ur såväl föräldrarnas som barnets synvinkel, bättre lösningar genom att i större utsträckning tillämpa den s.k. Follo-modellen. Man fortsätter den strukturella reformen av domstolsväsendet genom att minska antalet hovrätter och förvaltningsdomstolar. Man koncentrerar från och med den 1 september 2013 handläggningen av industri- och

upphovsrättsmål från Patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd och tingsrätterna till marknadsdomstolen. Avsikten är att en systemhelhet med en databas och olika informationssystem ska byggas upp som ett effektivt stöd för arbetet inom de allmänna domstolarna och åklagarväsendet. För att minska de negativa konsekvenserna av snabblån bereds det ny lagstiftning. För att säkerställa en snabb handläggning av asylmål vid högsta förvaltningsdomstolen och Helsingfors förvaltningsdomstol anvisas det ett årligt tillägg på 1,0 miljoner euro under åren 2013—2015.

Inom Brottspåföljdsmyndigheten är målet att öka antalet platser på öppen anstalt i någon mån så att 35 procent av alla fångplatser är öppna platser i slutet av planperioden. För att även de sista cellerna utan toalett ska tas ur bruk genomförs det projekt för genomgripande förbättringar av fängelset i Tavastehus och den västra cellflygeln i fängelset i Helsingfors. Projekten anvisas 2,5 miljoner euro från och med 2016. De viktigaste informationssystemen inom Brottspåföljdsmyndigheten kommer att nå slutet av sin livscykel senast 2016, vilket kommer att innebära en betydande risk för tillförlitligheten i verkställandet. Avsikten är att de system som håller på att föråldras ska ersättas med ett nytt system för klienter och verksamhetsstyrning, vilket också minskar kansliarbetet i anslutning till verkställandet.

I slutet av regeringsperioden ges en människorättspolitisk redogörelse och 2016 en ny handlingsplan för mänskliga rättigheter. De språkliga rättigheterna främjas genom den nationella språkstrategin. Man inför medborgarinitiativ och en elektronisk plattform för delaktighet. Det bereds en demokratipolitisk redogörelse. Arbetet inleds med den utvärdering av demokratin som ska utarbetas.

Inrikesministeriets förvaltningsområde

Under åren 2013—2017 låter Gränsbevakningsväsendet utföra service och modifiering av sjöräddningshelikoptrarna inom ramen för det pågående förnyandet av helikopterparken.

Under ramperioden anslås en nivåhöjning av polisens anslag i syfte att balansera polisens ekonomi och säkerställa polisens funktionsförmåga. Ökningen av anslagsnivån är 12,0 miljoner euro år 2013, 23,1 miljoner euro år 2014, 30,1 miljoner euro år 2015 och 30,1 miljoner euro år 2016. Polisen genomför dessutom som ett led i balanseringen av sin ekonomi åtgärder som innebär en sänkning av utgiftsnivån med sammanlagt 35 miljoner euro år 2016. Till följd av dessa åtgärder och nivåhöjningen av anslaget väntas antalet anställda inom polisen minska i någon mån. Man strävar efter att minskningen så långt som möjligt ska gälla annan personal inom polisen än de poliser som arbetar på fältet eller med brottsutredning.

För att resultatet av polisens verksamhet även i fortsättningen ska hållas på god nivå krävs det att följande strukturella och informationstekniska utvecklingsåtgärder genomförs:

— Man inleder en reform av polisens servicenät, genom vilken man förbättrar polisens funktionssäkerhet och utrymmeseffektiviteten genom att gallra i antalet verksamhetsställen.

— Man genomför under åren 2014—2015 en reform (Pora III) av förvaltningsstrukturen inom hela polisförvaltningen (Polisstyrelsen, de riksomfattande enheterna och polisinrättningarna), genom vilken man stärker polisenheternas funktionsförmåga genom att minska deras antal och genom att omvärdera deras verksamhetsfält. Målet med reformen är att öka effektiviteten i verksamheten och att förenkla organisationen.

— Man genomför ett projekt för att utveckla polisens elektroniska tjänster, i synnerhet de som gäller tillstånd, genom att finansiera projektet med anslag under statsförvaltningens gemensamma moment för främjande av produktiviteten (28.70.20).

— Man genomför projektet för ett system för verksamhetsstyrning i fråga om polisärenden (Vitja) inom den planerade tidtabellen senast vid ingången av 2014.

— Man inleder ett projekt för att utveckla den automatiska trafikövervakningen med utgångspunkt i den projektplan som presenterats inom den nationella strategin för intelligent trafik.

I samband med rambesluten utvärderar man årligen hur åtgärderna har genomförts och hur polisens utgifter har utvecklats.

Under åren 2012—2016 skaffas det ett gemensamt fältledningssystem för polisen, räddningsväsendet, social- och hälsovårdsväsendet, Gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten och Tullen. Systemet ersätter de system som för närvarande används av dessa myndigheter. Man bereder sig på att finansiera projektet inom ramen för anslaget under statskoncernens gemensamma moment för främjande av produktiviteten efter det att det har ingåtts ett samarbetsavtal om saken mellan finansministeriet och de aktuella ministerierna.

När det gäller finansieringen av utvecklandet av polisens elektroniska tjänster (i synnerhet de som gäller tillstånd) bereder man sig i rambeslutet med 2,85 miljoner euro inom ramen för anslaget under statskoncernens gemensamma moment för främjande av produktiviteten efter det att det har ingåtts ett samarbetsavtal om saken mellan finansministeriet och inrikesministeriet.

Minoritetsombudsmannens omkostnader har utökats med 75 000 euro i löneutgifter för två tjänster.

För fortsatt anställning av Migrationsverkets visstidsanställda personal (40 årsverken) anvisas 2,7 miljoner euro per år fram till utgången av 2015.

Försvarsministeriets förvaltningsområde

Reformen av försvarsmakten genomförs 2012—2015 i enlighet med regeringsprogrammet. Syftet med reformen är att säkerställa Finlands försvarsförmåga och skapa bestående kostnadsbesparingar.

Förutom utgiftsbesparingarna enligt rambeslutet måste försvarsförvaltningen även bereda sig på interna kostnadstryck. I rambeslu-

tet överförs under ramperioden anslag på knappt 236 miljoner euro till försvarsmaktens omkostnader från försvarsmaterielanskaffningarna för att trygga nivån på verksamheten, finansiera genomförandet av reformen av försvarsmakten och för att täcka utgifts- och kostnadstryck. Situationen kräver avsevärda anpassningsåtgärder och betydande förändringar av strukturer och verksamhetssätt.

Försvarsförvaltningen fortsätter vidta anpassningsåtgärder för att uppnå utgiftsbesparingar, kontrollera utgiftstrycket och genomföra reformen. Reservistutbildningen, övningsverksamheten samt flyg- och fartygsverksamheten fortsätter i nedskuren form. Man prutar dock inte på kvaliteten på utbildningen av värnpliktiga. Under reformens planeringsfas begränsas åtgärderna när det gäller den materiella prestandan till underhåll och återhållsam modernisering på så sätt att gällande åtaganden beaktas. Fastighetsinvesteringarna riktas enbart till underhåll och återhållsam modernisering, förutom vad gäller fastighetsinvesteringar som görs av hälsoskäl. Behovet av verksamhet vid undantagsförhållanden utgör den primära grunden för utvecklandet av infrastrukturen. Man avstår från områden och lokaler som helheter. Antalet anställda som deltar i krishanteringsinsatser minskas och ledningsansvaret för krishanteringsinsatsen i Libanon ses över. Antalet anställda, personalstrukturen och kompetensen anpassas med tanke på dels behovet av krigstida trupper och försvarsmaktens uppgifter, dels det långsiktiga utvecklandet av försvarssystemet. De åtgärder som behövs för att man ska uppnå personalmålen planeras och bereds i samband med reformen av försvarsmakten och nästa säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse. Inom ramen för befintliga resurser upprätthålls beredskap för militär krishantering och stödjande av andra myndigheter.

Finansministeriets förvaltningsområde

Skatteförvaltningen har berett en omfattande reform som inbegriper alla de nuvarande skatteslagen och programvarorna för behandling av dem. Man bedömer att detta system för verksamhetsstyrning, som grundar sig på en reform där man utnyttjar inbyggd programvara, bäst tryggar en störningsfri verksamhet på lång sikt inom beskattningen.

Under ramperioden fortsätter tullverket att utveckla de EU-övergripande informationssystemen i anslutning till elektronisk förtullning. Samtidigt förnyar tullverket sin organisation genom att övergå till en riksomfattande organisation i en nivå.

EU:s förnyade tullkodex börjar tillämpas sommaren 2013. För att EU:s konkurrenskraft ska öka är det viktigaste målet med den nya lagstiftningen att underlätta varutrafiken och producera kostnadsnytta för de ekonomiska aktörerna genom att man på bred front inför elektroniska förfaranden. Detta förutsätter att nya kompatibla informationssystem införs i de olika medlemsländerna.

Överföringen av statskontorets registrering av anställningsförhållanden, uppbärandet och redovisningen av pensionsavgifter till Statens pensionsfond samt överföringen av uppgifter i anslutning till

pensionsavgifterna som bl.a. gäller kontroll, överföringen av aktuariefunktionen och statistikverksamheten i anslutning till pensionsskyddet samt överföringen av förmåner som motsvarar grupplivförsäkringar till Keva bereds så att överföringarna genomförs från och med den 1 januari 2013. Samtidigt flyttas den personal vid Statskontoret som sköter de uppgifter som ska överföras över till Keva. Under ramperioden fortsätter dessutom den anpassning av Statskontorets omkostnader till en lägre nivå som överföringen till Keva förutsätter. För detta föreslås ett anslag på 1—5 miljoner euro per år under åren 2013—2015, vilket ska användas till att anpassa ämbetsverkets nettoutgiftsnivå till nivån enligt rambeslutet före utgången av ramperioden.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning har kontor på sex orter. Införandet av ett informationssystem för ekonomi- och personalförvaltning som är gemensamt inom hela statsförvaltningen och organiseringen av hur det ska användas vid de olika ämbetsverken och inrättningarna skapar i synnerhet när det gäller små verksamhetsställen behov av att granska servicenätets struktur, så att man kan undvika behov av tilläggsresurser. För att tygla ökningen av servicecentrets kostnader och säkra de fördelar som eftersträvas genom servicecenterreformen, utvecklar servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning under ramperioden 2013—2016 servicenätet och stationeringen av verksamheten på olika orter så att antalet verksamhetsställen minskar med 1—2.

I ramförslaget för Befolkningsregistercentralen (BRC) har man som tillägg beaktat anslagsöverföringarna från andra förvaltningsområden i och med att standardutlämnanden av uppgifter blir avgiftsfria. Detta höjer nivån på BRC:s omkostnadsmoment med ca 3 miljoner euro om året.

Prognoserna över statens pensionsutgifter har preciserats bl.a. i fråga om de begynnande pensionerna, vilket påverkar utgifterna med en årlig sänkning på ca 129—255 miljoner euro under åren 2013—2015. Justeringen av prisnivån höjer däremot ramutgifterna för samma period med 114—120 miljoner euro.

Med medel under statskoncernens gemensamma moment för främjande av produktiviteten stöds finansieringen av viktiga projekt som gäller informationssystem och andra utvecklingsprojekt inom olika de förvaltningsområdena kumulativt med 140 miljoner euro fram till utgången av ramperioden.

Indexhöjningen ökar kommunernas statsandelar med 206 miljoner euro år 2013. Statsandelarna minskar dock på grund av nedskärningen i statsandelen för basservicen, som uppgår till 125 miljoner euro år 2013, 250 miljoner euro år 2014 och 500 miljoner euro från och med år 2015. I fråga om statens andelar har man dessutom genom de ändringar som gjorts i beskattningen av förvärvsinkomster beaktat verkningarna för kommunernas skatteinkomster. Frågor som gäller den basservice som tillhandahålls av kommunerna och

de statsandelar som betalas på basis av den behandlas som en helhet i rambeslutets punkt 5. Basserviceprogrammet.

Enligt kommunindelningslagen upphör betalningen av sammanslagningsunderstöd och kompensation för förlorade statsandelar från och med 2014. De sista understöden enligt den nuvarande lagen beviljas för kommunsammanslagningar som genomförs 2013 och de sista sammanslagningsunderstödsposterna betalas 2016.

Möjligheterna att minska kommunernas skyldigheter, göra normerna mera flexibla och underlätta kommunernas ekonomiska situation på andra sätt utreds. Målet är att styra intäkterna från avfallsskatten till kommunerna. Behovet av att höja de nedre gränserna för fastighetsskatten utreds. Den förhöjda utdelningen till kommunerna av intäkterna från samfundsskatten fortsätter under åren 2014—2015. Man är beredd att rikta ändringsstöd till de kommuner som går samman, och beslut om nivån på och fördelningen av stödet ska fattas i samband med beredningen av strukturlagen. I samband med nästa rambeslut fattas beslut om den finansiering som behövs.

Med det nuvarande finansiella systemet beräknas betalningarna till Europeiska unionen öka reellt med ca 1,5 procent per år under ramperioden. Enligt den beräkningsmodell som baserar sig på betalningsprofilen i kommissionens preciserade förslag till budgetram har Finlands betalningar justerats nedåt med 8 miljoner euro för 2013 och uppåt med 92 miljoner euro för 2015, vilket betyder att Finlands betalningsandel stiger till lite över 2 miljarder euro.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Förbättrandet av kvaliteten på förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen, morgon- och eftermiddagsverksamheten och den grundläggande konstundervisningen fortsätter under ramperioden. Åtgärderna omfattar bl.a. minskade gruppstorlekar inom den grundläggande utbildningen och utökad för- och eftermiddagsverksamhet samt befästande av klubbverksamheten och förbättrande av studerandehälsovården. Under ramperioden riktas före år 2015 en tilläggsfinansiering på 34,6 miljoner euro till utvecklingsarbete. Förbättrandet av kvaliteten på den grundläggande utbildningen fortsätter på samma nivå även under 2016.

Beredningen av lagstiftningen om småbarnsfostran och dagvårdstjänster, liksom förvaltningen och styrningen av desamma, överförs till undervisnings- och kulturministeriet från social- och hälsovårdsministeriet. Ärendet beskrivs närmare i den text som gäller social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Grunderna för antagningen av studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen ändras så att de som har avslutat grundstadiet och saknar examen från andra stadiet kan väljas först vid antagningen av studerande inom andra stadiet. Målet är att de nya grunderna ska börja tillämpas 2013. Ansökningen och antagningen till utbildning effektiviseras genom att man utvecklar ett elektroniskt system

för ansökning och utbildningsinformation för yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen.

Antalet påbörjare inom yrkesutbildningen minskas gradvis med 2 300 studerande från och med 2014 och antalet nybörjarplatser vid yrkeshögskolorna med drygt 2 000 år 2013 i enlighet med prognoserna för utbildningsbehovet. Utbildningsanordnar- och läroanstaltsnätet anpassas till befolkningsutvecklingen i regionerna.

Från och med 2014 görs det en minskning på sammanlagt 7,5 miljoner euro i anslaget för vuxenutbildning. Minskningen gäller yrkesinriktad tilläggsutbildning som inte leder till examen samt statsandelarna för särskilda yrkesläroanstalter.

De reformer som gäller finansieringen av den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen passas in i tidsplanen för statsandelsreformen. Man säkerställer att reformen av yrkeshögskolorna fortskrider och att de uppställda målen nås. I samband med tidsplanen för totalreformen av statsandelssystemet bedömer man hur överföringen av yrkeshögskolornas finansiering från kommunerna till staten samt förändringen av ställningen som juridisk person ska genomföras. Till stöd för reformen bereder sig staten på att göra finansiella investeringar i yrkeshögskolorna år 2015.

Från och med 2013 börjar man förverkliga Konstuniversitetet genom att sammanslå Sibelius-Akademin, Bildkonstakademin och Teaterhögskolan. Konstuniversitetets verksamhetsförutsättningar tryggas inom de befintliga finansiella ramarna.

Studiestödet binds vid index fr.o.m. den 1 september 2014.

När det gäller högskolestuderandenas måltidsstöd bereder man sig på tilläggsutgifter på ca 1,3 miljoner euro med anledning av att stödet höjs (0,07 euro). I fråga om stödet för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning bereder man sig på att kostnaderna kommer att öka på grund av att biljettpriserna stiger. Grunderna för beviljande av stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning förtydligas från och med den 1 augusti 2013.

Inom kulturpolitiken har man som mål att främja välmåendet, trygga en jämlik tillgång till biblioteks- och kulturtjänster och att stärka sysselsättningen inom de kulturella och skapande branscherna. Genom förvaltningsarrangemang som gäller statens kulturhistoriskt värdefulla fastighetsförmögenhet säkerställer man att byggnadsarvet bevaras. De besparingar som gäller museiverket genomförs gradvis under åren 2013—2014. Institutet för Ryssland och Östeuropa omvandlas till stiftelse från och med 2013. För att hållbarhetsunderskottet inom den offentliga ekonomin och utvecklingen vad gäller statens skuldsättning ska hållas under kontroll fortsätter de inbesparingar som gäller statsandelarna och statsunderstöden för teatrar, orkestrar och museer efter 2015. Man har gått till väga

på samma sätt även i fråga om andra sparåtgärder som krävs enligt regeringsprogrammet.

Intäkterna från tippningsvinstmedel uppskattas öka med 1 procent under varje ramår. Den budgeterade andelen av tippnings- och penninglotterivinstmedlen fördelas mellan fyra förmånstagare (vetenskapen, konsten, idrottsväsendet och ungdomsarbetet) i enlighet med den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel. Avsikten är att tippningsvinstmedel ska användas till den grundläggande renoveringen av Olympiastadion i Helsingfors i enlighet med vad som närmare bestäms genom ett principbeslut av statsrådet.

Det föreslås en nivåhöjning i fråga om verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet så att nivån på anslaget höjs till 19,0 miljoner euro under åren 2013—2015 och till 11,5 miljoner euro 2016. Genom anslagsökningen strävar man efter att trygga verksamheten.

En reform av den strukturella utvecklingen av förvaltningsområdet genomförs. Reformen innebär att man utvecklar styrningen inom förvaltningsområdet, ämbetsverksstrukturen, ämbetsverkens uppgifter och arbetsfördelning samt de gemensamma tjänsterna. Genom den strukturella utvecklingen uppnås en utgiftsbesparing på sammanlagt 15 miljoner euro. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde fryses statsandelsindexet och universitetsindexet för år 2013 av besparingsskäl. Denna frysning gäller inte statsandelarna för teatrar, orkestrar och museer, vars indexhöjning för 2013 finansieras med tippningsvinstmedel.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Jordbruket, utvecklandet av landsbygden och fiskerihushållningen stöds i linje med de nationella målen och EU:s gemensamma mål för jordbruks- och fiskeripolitiken med såväl EU-medfinansiering som nationella medel. EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik samt EU:s landsbygdsprogram och program för strukturstöd inom fiskerisektorn förnyas från och med 2014. De förändringar som dessa ändringar eventuellt för med sig är inte medräknade i dimensioneringen av de ramar som nu godkänts. Vid beredningen av reformerna utgår man från det sammanlagda beloppet av den nationella finansieringen enligt ramen och det största möjliga beloppet av EU-finansiering. Vad EU-finansieringen beträffar klarnar läget 2013 när ändringarna i EU-lagstiftningen och budgetramarna för unionens nya programperiod preciseras.

Vid dimensioneringen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen har man i enlighet med rambeslutet för valperioden beaktat att användningsmöjligheterna för anslaget har minskat till följd av Europeiska kommissionens beslut om de nationella stöden. I rambeslutet ingår dessutom den återstående delen på 11 miljoner euro av det temporära EU-krisstöd för jordbruket, sammanlagt 22 miljoner euro, som det avtalades om 2010 och som ska täckas med anslaget för det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen 2013. I det nationella stödet för jordbruket och trädgårds-

odlingen har man dessutom som besparing i enlighet med regeringsprogrammet beaktat 25 miljoner euro för 2013 och 40 miljoner euro för åren 2014—2016. Besparingar i enlighet med regeringsprogrammet gäller även andra jordbruksstöd (skördeskadeersättning, miljöstöd och avträdelsestöd). På årsnivå är det sammanlagda beloppet av dessa besparingar 20—30 miljoner euro. Dessutom sänks odlarstödet inom jordbruket med 31 miljoner euro år 2015 och med 28 miljoner euro år 2016. Inom systemet med avträdelsestöd för lantbruksföretagare görs en gradvis ökande besparing, som är 12 miljoner euro år 2016. Villkoren i systemet med avträdelsestöd ändras från och med 2013 i fråga om avträdelseformerna, och från och med 2014 höjs åldersgränserna för generationsväxlingar.

I enlighet med regeringsprogrammet tryggas ett tillräckligt stort strukturstöd till jordbruket. Den utvärdering av Gårdsbrukets utvecklingsfonds (Makera) funktionsduglighet, struktur och ställning som förutsätts i regeringsprogrammet ska göras under 2012. Ramen innehåller inte någon överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond. I fråga om räntestödet för landsbygdsnäringsverksamhet görs en gradvis ökande ytterligare besparing, som är 12 miljoner euro år 2016.

I de besparingar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde som avses i regeringsprogrammet ingår också en besparing som gäller finansieringen av stödet för vatten- och avloppsåtgärder. Vad gäller åren 2014—2015 har besparingarna dock minskats i förhållande till det förra rambeslutet genom att ett tillägg på 5 miljoner euro har riktats till stödjande av åtgärder inom avloppsinstallationsprogrammet med anledning av avloppsvattenförordningens tidsfrist i fråga om glesbygdsområden. Anslaget för 2016 blir hälften av anslaget för det innevarande året, vilket betyder att möjligheterna att stödja vattendrags- och vattenförsörjningsprojekt blir mycket begränsade.

Förbättrandet av konkurrenskraften och lönsamheten i fråga om de näringar som utgår från skogarna fortsätter genom de nya riktlinjer och åtgärder som tas in i det nationella skogsprogrammet. På grund av de utgiftsbesparingar som överenskommits i regeringsprogrammet minskar statens årliga stödfinansiering i enlighet med rambeslutet för valperioden i fråga om skogsvård och grundförbättring i privata skogar med 10 miljoner euro, främjande av energiutvinningen från klenträd med 9 miljoner euro och främjande av vården av skogsnatur med 5 miljoner euro före slutet av ramperioden. Skogsvården och grundförbättringen i privata skogar berörs av en besparing på 3 miljoner euro, främjandet av vården av skogsnatur av en besparing på 1 miljon euro och Finlands skogscentral av en besparing på 1 miljon euro före utgången av ramperioden. När anslagen blir knappare förutsätter det att de arbeten som stöds, stödvillkoren och stödnivåerna ses över för att effekten av stödsystemen ska upprätthållas.

Lantmäteriverkets organisation lättas upp genom att man övergår till en riksomfattande verksamhetsmodell i en nivå, vilket ökar effektiviteten och produktiviteten i processerna inom hela ämbetsverket så att en ytterligare besparing på 3 miljoner euro per år har beaktats från och med 2015.

Även stödet för fastighetsförrättningar och stödjandet och utvärderingen av förvaltningsområdets samarbetsforskning omfattas av besparingarna.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Jämfört med det förra rambeslutet stiger den totala anslagsnivån betydligt under åren 2013—2015, med drygt 500 miljoner euro om året. Detta beror till största delen på reformen av rundradioverksamheten så att den finansieras via statsbudgeten och till mindre del på att den externa finansieringen har ökat i fråga om trafikprojekt och på att förändringar i pris- och kostnadsnivån har beaktats.

Under den kommande ramperioden kommer en betydande strukturell förändring att genomföras inom förvaltningsområdet i och med reformen av finansieringen av Rundradion. Regeringens strävan är att genom arrangemanget trygga utvecklandet av Rundradions allmännyttiga verksamhet och Rundradions oberoende på ett långsiktigt och hållbart sätt. Frågan har behandlats närmare i punkt 2. Ramarna för statsfinanserna 2013—2016.

I samband med rambeslutet har man fattat beslut om vilka trafikprojekt som ska inledas under ramperioden. Det fattades beslut om att sammanlagt 20 trafikprojekt ska inledas. Det sammanlagda kostnadsförslaget för projekten uppgår till 1,065 miljarder euro. Samtidigt beslöts det att projektet E 18 Fredrikshamn—Vaalimaa ska genomföras som ett PPP-projekt, och investeringskostnaden för det uppgår till 240 miljoner euro. Jämfört med det förra rambeslutet görs det mindre omfördelningar framför allt genom att man skjuter upp genomförandet av projektet Nyslotts centrum, 3 fasen och genom att den finansiering av planeringen av den s.k. Pisarabanan som inleddes i det innevarande årets budget för åren 2013—2015 fortsätts i form av ett samprojekt mellan staten och Helsingfors stad. Finansieringen för detta planeringsarbete, som kommer att kosta sammanlagt 40 miljoner euro, kommer 2013 att på samma sätt som under det innevarande året frigöras från bastrafikledshållningen, och under de två påföljande åren från projektreserveringar som reserverats för farledsutvecklingen. Inom förvaltningsområdet kommer besparingsåtgärderna att leda till en översyn av investeringsvolymen med 16 miljoner euro år 2014 och 33 miljoner euro från och med år 2015. Finansieringen av bastrafikledshållningen minskas med 11 miljoner euro år 2014 och 22 miljoner euro från och med år 2015. Dessutom minskas statsunderstödet för underhåll och förbättring av enskilda vägar med 3 miljoner euro från och med år 2014.

Regeringen fattade också ett principbeslut om att genomföra Pisarabanan och om Riihimäki—Böle banans andra skede, spår nummer två på banan Imatra—Luumäki samt om förbättringen av banan

mellan Imatra och Ryssland. Tidpunkten för när projekten ska inledas samt deras utgifter förläggs till efter den nuvarande ramperioden. Trafikledsinvesteringarna för 2016 har i fråga om den statliga medfinansieringen dimensionerats till 370 miljoner euro i rambeslutet.

Staten deltar också i finansieringen av byggnadskostnaderna för västmetron, som genomförs som ett samprojekt mellan Esbo och Helsingfors, med ett belopp som enligt prisnivån för 2013 ska hållas inom ramen för statsunderstödsfullmakten på ca 230 miljoner euro. Den största delen, ca tre fjärdedelar, av detta understöd betalas enligt planerna utifrån hur byggandet framskrider under ramåren, men med ett års fördröjning.

Av de sparåtgärder som det i statsrådets rambeslut av den 5 oktober 2011 har fattats beslut om inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde skjuts genomförandet av den andra åtgärden, sänkningen av stödet för sjöfarten med 20 miljoner euro, fram till år 2015.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde följer anslagen för ramperioden till största delen statsrådets förra rambeslut från den 5 oktober 2011, förutom när det gäller vissa ändringar av teknisk natur samt ändringar som beror på budgeten för 2012.

Målet med närings- och innovationspolitiken är att öka antalet innovativa, snabbväxande och internationellt inriktade företag. I den första tilläggsbudgeten för 2012 föreslås en fullmakt att bevilja lån för sammanlagt 1 miljard euro för exportfinansiering. Man uppskattar att lån till en summa av 400 miljoner euro kommer att lyftas år 2013 och 500 miljoner euro år 2014, vilket har beaktats i rambeslutet.

Inom sysselsättnings- och företagarpolitiken riktas anslag i enlighet med regeringsprogrammet till åtgärder som främjar sysselsättning och tillväxt, i synnerhet sådana som förbättrar sysselsättningen av långtidsarbetslösa och unga. För att tidigarelägga och öka aktiveringen utökas sysselsättningsanslagen med ca 15—45 miljoner euro om året under ramperioden. Likaså anvisas under ramperioden 5—20 miljoner euro per år i tilläggsfinansiering för integrering av invandrare och höjning av deras sysselsättningsgrad.

Patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd läggs ner, vilket innebär att sex årsverken dras bort från ämbetsverket.

Inom energipolitiken uppnår man Europeiska unionens mål för minskning av växthusgaser och mål att utöka andelen förnybar energi. Fullmakten att bevilja energistöd är på 45 miljoner euro om året under ramperioden, och utöver det stöds investeringar som gäller förnybar energi genom att ett särskilt stöd på 20 miljoner euro reserveras till ett försöksprojekt för havsbaserad vindkraft år 2015. Vid dimensioneringen av anslaget för energistöd har man dessutom beaktat de ändringar i tidsplanen för betalning av utgifter som gäller 2013—2016. Jämfört med det förra rambeslutet ligger produktions-

stödet för förnybar energi på en 20,2 miljoner euro högre nivå år 2014, en 38,5 miljoner euro högre nivå år 2015 och en 6,8 miljoner euro högre nivå år 2016.

Inom arbets- och näringsministeriets huvudtitel görs utgiftsbesparingar på 31,7 miljoner euro år 2013, 59,9 miljoner euro år 2014, 78,6 miljoner euro år 2015 och 78 miljoner euro år 2016.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Anslagsnivån påverkas under ramperioden av konjunkturbetingade faktorer såsom bl.a. förändringar i arbetslöshetsgraden, de lagstadgade indexhöjningarna samt faktorer i anslutning till befolkningsstrukturen.

För att förbättra ställningen för dem som är beroende av grundtrygghet genomfördes från och med ingången av 2012 en höjning på 100 euro av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet, en höjning på 6 procent av utkomststödets grunddel och dessutom en höjning på 10 procent av utkomststödets grunddel för ensamförsörjare. Även inkomstgränsen för bostadsbidraget höjdes med 100 euro. Dessa förbättringar av grundtryggheten ökar statens utgifter med ca 327 miljoner euro om året under ramperioden.

I enlighet med det förra rambeslutet förnyas systemet med bostadsbidrag från och med den 1 januari 2015 så att ändringen ökar utgifterna för allmänt bostadsbidrag med sammanlagt 60 miljoner euro om året. Samtidigt sjunker statens utgifter för utkomststöd med 26 miljoner euro om året. I samband med ändringen förs barnfamiljer där en förälder är pensionstagare över från att få bostadsbidrag för pensionstagare till att få allmänt bostadsbidrag. Detta ger en inbesparing på 7,9 miljoner euro om året i bostadsbidrag för pensionstagare. Nettoökningen av statens utgifter på grund av ändringen är således ca 26 miljoner euro.

I enlighet med det förra rambeslutet minskas utgifterna för den lagstadgade sjukförsäkringens läkemedelsersättningar och höjs självrisken för den lagstadgade sjukförsäkringens resekostnadsersättning från och med den 1 januari 2013. Sparåtgärderna bereds mera i detalj under 2012. Ändringarna minskar statens utgifter med 133 miljoner euro per år.

Målet med att utveckla servicen inom åldringsvården för veteraner är att stödja deras möjligheter att klara sig hemma. Grundnivån på rehabiliteringsanslaget för frontveteraner höjs med 4 miljoner euro, av vilket hälften riktas till rehabilitering och till rehabiliteringsmodellen för att klara sig hemma. Veterantillägget höjs dessutom från och med den 1 januari 2013 från ca 50 euro till 100 euro i månaden, vilket kommer att kosta staten 2,2 miljoner euro år 2013.

Den statliga ersättningen till enheterna inom hälso- och sjukvården för kostnader som föranleds av läkar- och tandläkarutbildningen höjs med 0,9 miljoner euro år 2013 och därefter med 1,1 miljoner euro om året. Tillägget riktas till sjukvårdsdistriktet i Norra Savolax för vårdpraktik inom grundutbildningen för tandläkare. Tandläkarutbildningen inleddes vid Östra Finlands universitet år 2010.

Beredningen av lagstiftningen om småbarnsfostran och dagvårdstjänster, liksom förvaltningen och styrningen av desamma, överförs från social- och hälsovårdsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet. I anslutning till överföringen förs två årsverken över från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Samarbetet med social- och hälsovården i fråga om småbarnsfostran intensifieras.

Behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet slopas när det gäller makens inkomster, vilket sänker tröskeln för sysselsättning och minskar familjernas fattigdom. Kostnadseffekten av åtgärden för staten uppgår till 31,9 miljoner euro år 2013, 31,4 miljoner euro år 2014, 28,1 miljoner euro år 2015 och 28,3 miljoner euro år 2016.

När det gäller aktiveringen av långtidsarbetslösa genomförs det under åren 2013—2015 ett försök där huvudansvaret för aktiveringen överförs på kommunen. I samband med försöket genomförs det ett försök med s.k. sysselsättningsbonus, som innebär att en långtidsarbetslös efter att ha blivit sysselsatt får behålla arbetsmarknadsstödet under en månads tid. Dessutom förlängs perioden för justering av bostadsbidraget till sex månader i form av ett försök. Kostnadseffekten av försöken för staten uppgår till 8,3 miljoner euro på årsnivå. Incitamenten för långtidsarbetslösa att delta i aktiveringsåtgärder ökas dessutom genom att man bestämmer att förhöjningsdelarna under den aktiva tiden ska räknas som prioriterad inkomst när utkomststöd beviljas, vilket ökar statsandelen för den grundläggande försörjningen med 3,0 miljoner euro om året.

Den årliga anslagsnivån för besvärsnämnden för social trygghet föreslås vara drygt 4,5 miljoner euro under ramperioden. Detta innebär ett tillägg på 0,77 miljoner euro jämfört med den förra ramen. Avsikten är att man med hjälp av redan fastslagna ändringar i lagstiftningen och en översyn av verksamhetssätten ska minska antalet besvärsärenden och på så sätt trygga att behandlingstiden för besvär hålls på en skälig nivå.

Flytten av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (FIMEA) till Kuopio ska ske före 2018. På grund av den ändrade tidsplanen koncentreras anslagsbehoven på grund av flytten till åren 2015—2018.

Omkostnaderna för Institutet för hälsa och välfärd ökas under ramperioden med 0,63 miljoner euro om året till följd av att kostnaderna för massundersökningsregistret, som upprätthålls som en del av cancerregistret, överförs på staten.

För verksamheten med läkarhelikoptrar och helikoptrar med medicinsk utrustning föreslås 23,7 miljoner euro år 2013. Modellen för statlig finansiering av verksamheten förnyas så att den statliga finansieringen efter en övergångsperiod riktas till kommunerna inom ramen för finansieringen enligt statsandelssystemet. Under ramperioden reserveras dock en separat statlig ersättning till den förvalt-

ningsenhet, FinnHEMS Oy, som ansvarar för läkarhelikopterverksamheten.

Statsunderstödet till utvecklingsprojekt inom den kommunala social- och hälsovården (Kaste-programmet) minskas gradvis under ramperioden så att minskningen är 5 miljoner euro per år från och med 2015.

Frågor som gäller den basservice som tillhandahålls av kommunerna och de statsandelar som betalas på basis av den behandlas som en helhet i rambeslutets punkt 5. Basserviceprogrammet.

Tack vare den gynnsamma avkastningsutvecklingen inom Penningautomatföreningens spelverksamhet föreslås det att 301 miljoner euro år 2013 ska fördelas på sådana understöd från Penningautomatföreningen som delas ut till sammanslutningar och stiftelser. Det anslag av Penningautomatföreningens avkastning som delas ut via Statskontoret till veteranerna beräknas uppgå till 98,3 miljoner euro år 2013, och det som fördelas på andra allmänna moment till 10 miljoner euro år 2013.

Den sammanlagda summan av de utgiftsbesparingar under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel som det fattats beslut om i samband med ramförhandlingarna är ca 137 miljoner euro före utgången av ramperioden enligt kostnadsnivån för år 2013. Besparingarna genomförs så att utkomsten för de människor som har det sämst ställt tryggas. Under det år då mervärdesskattesatsen höjs justeras dessutom vissa förmåner enligt indexhöjningen redan under årets första hälft i syfte att stödja låginkomsttagarnas köpkraft.

Den största enskilda sparåtgärden är frysningen av indexjusteringarna av barnbidragen under åren 2013—2015, vilket minskar statens utgifter med 40 miljoner euro enligt kostnadsnivån för år 2013. I fråga om statsersättningar för kostnaderna för avbytarservicen för lantbruksföretagare görs det en minskning på 5 miljoner euro och i fråga om statsandelarna för utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare görs det en minskning på sammanlagt 20 miljoner euro. De utgifter som ersätts av sjukvårdsförsäkringen minskas så att statens utgifter sjunker med 20 miljoner euro om året.

Genomförandet av riktlinjerna i det avtal som arbetsmarknadens centralorganisationer har träffat om hur arbetskarriärerna kan förlängas minskar statsandelen för den inkomstrelaterade dagpenningen med uppskattningsvis 10 miljoner euro från och med 2015. Den statliga finansieringen till enheterna inom hälso- och sjukvården för forskning på universitetsnivå minskas med sammanlagt 5 miljoner euro före utgången av ramperioden.

En besparing på sammanlagt 2,5 miljoner euro per år görs i omkostnaderna för förvaltningsområdets inrättningar (Institutet för hälsa och välfärd, Arbetshälsoinstitutet) samt i statsunderstödet för kompetenscentren inom det sociala området före utgången av ramperioden.

Av Penningautomatföreningens avkastning styrs 10 miljoner euro år 2013, 20 miljoner euro år 2014 och 30 miljoner euro från och med år 2015 till de allmänna momenten. Med anledning av den gynnsamma avkastningsutvecklingen inom spelverksamheten och de minskade anslagen för veteranerna beräknas inte fördelningen av avkastningen under de allmänna momenten leda till någon minskning av bidragen till sammanslutningar och stiftelser under ramperioden. Om avkastningsutvecklingen dock inte utvecklas såsom väntat, minskas bidragen till sammanslutningar och stiftelser.

Miljöministeriets förvaltningsområde

Miljöfrågor som är viktiga under ramperioden är att man på ett aktivt sätt påverkar förhandlingarna för att få till stånd ett internationellt klimatavtal, bedriver multilateralt samarbete för att förbättra Östersjöns tillstånd samt vidtar nationella åtgärder för att trygga miljön och naturens mångfald och hållbarhet. I fråga om den byggda miljön betonas energieffektiviteten i byggande och markanvändning samt säkerställandet av social och regional balans och stabilitet på bostadsmarknaden. Planläggningen av ett tillräckligt antal bostadstomter som stöder en god samhällsstruktur har stor betydelse i tillväxtcentrumen.

Under åren 2013—2015 riktas anslag i enlighet med regeringsprogrammet till finansiering av projekt som främjar grön ekonomi och en fortsättning av handlingsplanen för skydd av skogarna i södra Finland (METSO), genomförande av tidigare skyddsprogram och skydd av myrar. Anslagsnivån för skyddet av Östersjön och Forststyrelsens naturtjänster kvarstår så gott som oförändrad fram till 2016. Verkställandet av programmet för genomförande av vattenvård fortsätter och man satsar på att upprätthålla en tillräckligt hög oljebekämpningsberedskap.

När det gäller genomförandet av det bostadspolitiska åtgärdsprogrammet går man framåt på bred front i enlighet med programmet och i samarbete med kommunerna, och man anpassar de åtgärder som har konsekvenser för statsfinanserna till de lösningar för balansering av statsfinanserna som ingår i regeringsprogrammet. Stödåtgärderna inom bostadspolitiken riktas särskilt till att utveckla bostadsförhållandena för särskilda grupper och till att stödja byggandet av hyresbostäder i tillväxtområdena. Under ramperioden görs en besparing på 15 miljoner euro i understöden för reparation av bostäder och i energiunderstöden. Det beviljas inte längre understöd för ibruktagande av sådana uppvärmningssätt som utnyttjar förnybar energi. Det görs en ny bedömning av effekten av och fördelningen av understöd för reparation av bostäder och energiunderstöd. Det nationella handlingsprogrammet för åtgärder mot fukt och mögel fortsätter år 2013 i enlighet med den tidsplan som fastställts för programmet. SADe-projektet för utveckling av e-tjänster inom boende och byggande framskrider till genomförandefasen.

3.2. Sektorsövergripande projekt

Samhällsgarantin för unga enligt regeringsprogrammet innebär att alla unga under 25 år och nyutexaminerade under 30 år erbjuds en arbets-, praktik-, studie-, ungdomsverkstads- eller rehabiliteringsplats senast inom tre månader från det att arbetslösheten börjat. Den sektorsövergripande samhällsgarantin genomförs fullt ut från och med 2013. Under ramperioden riktas hälften av det årliga tillägget på 60 miljoner euro till arbets- och näringsministeriets och hälften till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Det föreslås att finansieringen fortsätter år 2016. Man bör dock bereda sig på ändringar i beloppet och fördelningen av finansieringen efter det att resultatet av verksamheten har kunnat utvärderas. Som ett led i genomförandet av samhällsgarantin för unga bereds en utbildningsgaranti för unga som slutfört grundskolan. Ett viktigt kriterium när det gäller antalet utbildningsplatser och var de regionalt sett ska finnas är huruvida utbildningsgarantin uppfylls. I fråga om yrkesutbildningen kommer det att göras ändringar i tidsplanen för den tilläggsfinansiering som riktas till samhällsgarantin för unga så att nivån för år 2015 höjs med 8 miljoner euro, vilket ersätts genom en minskning av satsningarna under åren 2013—2014.

Utöver samhällsgarantin för unga föreslås det att det under ramperioden riktas 27 miljoner euro år 2013 och 52 miljoner euro åren 2014—2016 till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde, för åtgärder för att avhjälpa den reserv av unga som blivit utan utbildning. Reserven har uppstått på grund av att ca 5 000 ungdomar som avslutat grundskolestadiet årligen blir utan en utbildningsplats som skulle ha lett till en examen från andra stadiet. Målet med det program som ska genomföras 2013—2016 är att erbjuda personer som inte fyllt 30 och som endast har en utbildning på grundnivå möjlighet att avlägga en yrkesexamen. Med hjälp av programmet ökar man den utbildning som förbereder för fristående examen och läroavtalsutbildningen.

I enlighet med regeringsprogrammet har man för åren 2012—2015 riktat ett tilläggsanslag på 20 miljoner euro till bekämpningen av grå ekonomi, genom vilket man i enlighet med den uppskattning som gjorts i regeringsprogrammet försöker uppnå en ökning på 300 miljoner euro i skatteinkomsterna. Inom justitieministeriets förvaltningsområde riktas resurser inom domstolarna, åklagarväsendet och utsökningsväsendet till bekämpningen av grå ekonomi. Inom finansministeriets förvaltningsområde byggs det för centret för utredning av grå ekonomi upp ett program med ett gränssnitt för förfrågningar om dataöverföringar, med hjälp av vilket de myndigheter som är berättigade till en utredning elektroniskt kan be att få en sådan av skatteförvaltningen. Programmet för bekämpning av grå ekonomi genomförs förutom inom de ovannämnda förvaltningsområdena även inom inrikesministeriets, kommunikationsministeriets, arbets- och näringsministeriets och social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområden.

Frågan om hur den utgiftsbesparing (110 miljoner euro) som ska uppnås genom den reform av den offentliga förvaltningens adb-system som ingår i regeringsprogrammet ska fördelas mellan de olika förvaltningsområdena avgörs i samband med budgeten för 2013 och rambeslutet för 2014—2017. År 2013 ska det uppnås en inbesparing på 30 miljoner euro, år 2014 en på 70 miljoner euro och år 2015 en på 110 miljoner euro.

De direkta konsekvenser som de regeringsåtgärder i anslutning till det ramavtal som arbetsmarknadens centralorganisationer har ingått för att trygga Finlands konkurrenskraft och ökad sysselsättning har för statsfinanserna är under ramperioden i genomsnitt 340 miljoner euro netto om året. Den negativa effekten på skatteinkomsterna är i genomsnitt något under 190 miljoner euro om året. Förändringar i inkomsterna behandlas närmare i punkt 4. Inkomstposterna och balansen inom statsfinanserna. I anslutning till ramavtalet motsvarar de åtgärder som ökar anslagen sammanlagt i genomsnitt ca 160 miljoner euro om året. Inom finansministeriets förvaltningsområde höjer en tidigareläggning av höjningen av den energiintensiva industrins återbäring, som inverkar på energiskattestödet, till 2012 anslagsnivån med 120 miljoner euro från och med 2013. Kommunerna kompenseras dessutom för sänkningen av förvärvsinkomstskatteintäkterna, som beräknas uppgå till 36 miljoner euro om året. Minskningen på 20 miljoner euro av den återbäring som betalas till jordbruket senareläggs till 2015 och 2016. Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde ökar verkställigheten av ramavtalet statens utgifter med ca 200 miljoner euro 2013 och med ca 40 miljoner euro under de övriga ramåren. Staten deltar i finansieringen av permitteringsdagpenningar ännu år 2013. Villkoren i fråga om permitteringar och arbetstidsbegränsningar när det gäller jämkad arbetslöshetsdagpenning ändrades och ändringarna av lagen om alterneringsledighet slopades 2012. Från och med ingången av 2013 slopas periodiseringen av semesterersättning när det gäller arbetslöshetsdagpenning och förlängs faderskapsledigheten med två veckor. Förutom de åtgärder som det redan har beslutats om kommer även åtgärderna enligt de utredningar som gjorts om utbildning och arbetshälsa samt forskning och utveckling att utvärderas i samband med budgeten för 2013, liksom deras eventuella konsekvenser för statsfinanserna.

Gränsbevakningsväsendet, Tullen, Trafikverket och Senatfastigheter har berett en projektplan för utvecklande av gränsövergångsstället i Imatra. Projektplanen inbegriper utvidgning och utrustande av vägområdena och fastigheterna vid gränsövergångsstället. Gränsövergångsställets kapacitet ska höjas till fyra miljoner resenärer om året. Behovet av att genomföra projektet grundar sig på att man ska kunna inspektera den nuvarande gränstrafiken såväl som trafiken inom den närmaste framtiden på ett kontrollerat och smidigt sätt. Projektet förbättrar också beredskapen vid gränsöver-

gångsstället i Imatra inför en eventuell visumfrihet mellan EU och Ryssland. Tilläggsutgifterna på grund av utvecklandet av gränsövergångsstället ingår i rambeslutet till den del som gäller den nationella medfinansieringen, under förutsättning att projektet i övrigt får finansiering genom EU:s ENPI-program (European Neighbourhood and Partnership Instrument). Tullverkets och gränsbevakningsväsendets kostnader uppgår till sammanlagt 4,7 miljoner euro, av vilket ENPI-programmets medfinansiering skulle vara 80 procent och statens andel 20 procent. Finansministeriets, inrikesministeriets och kommunikationsministeriets förvaltningsområden deltar i finansieringen.

3.3. Effektivitets- och resultatprogrammet

I enlighet med regeringsprogrammet har statens produktivitetsprogram ersatts med ett effektivitets- och resultatprogram, med hjälp av vilket man med interna medel inom statsförvaltningen söker efter metoder för att kunna möta behovet att minska hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin och förändringarna i arbetsmarknaden. Målen för ökad effektivitet i verksamheten kvarstår i fråga om den totala effekten för ekonomin såsom oförändrade. Förutom produktiviteten och effektiviteten granskas även tillgången till service och servicens kvalitet och effekt. Inom programmet betonas särskilt utvecklandet av personalens kunnande, personalens möjligheter att påverka sitt eget arbete, verksamhet som stöder arbetsförmågan och betydelsen av ledarskap och chefsarbete som förutsättning för resultatrik verksamhet. I programmet ingår utvecklingsåtgärder som gäller bl.a. analyser av kärnverksamheten, det mänskliga kapitalet och utvecklande av resultatet och vars syfte är ta fram även mera omfattande förslag och reformer i fråga om processer, strukturer och verksamhetsmodeller.

3.4. Lokaleffektiviteten inom förvaltningen

Under ramperioden utnyttjar man i fråga om förvaltningen av statens lokaler, effektivare användning av dem och budgeteringen och dimensioneringen av kostnaderna för dem den gemensamma informationstjänsten för förvaltning av lokaler. Man började använda informationstjänsten 2011 och målet är att systemet ska tas i bruk på bred front våren 2012. Enligt statens lokalstrategi har 25 m^2/person satts som mål för utrymmeseffektiviteten i fråga om lokaler av kontorstyp. Liknande mål kommer att ställas även för andra typer av lokaler. För att målen ska uppnås använder man sig av den sakkunskap som erbjuds av statsförvaltningens interna serviceproducent Senatfastigheter, samanvändning av lokaler mellan olika förvaltningsområden och ämbetsverk och byte av lokaler.

Enligt regeringsprogrammet ska man med hjälp av förbättrad lokaleffektivitet inom förvaltningen uppnå en utgiftsbesparing på 10 miljoner euro fram till 2015. Denna inbesparing har i rambeslutet fördelats enligt projekt.

3.5. Statens gemensamma informationssystemprojekt

Inom finansministeriets förvaltningsområde har man inom ramen för valperioden reserverat 80 miljoner euro per år för viktiga informationssystem- och informationsförvaltningsprojekt samt andra produktivitetsprojekt inom de olika förvaltningsområdena. Med medel ut denna reserv väntas man finansiera viktiga informationssystemprojekt såsom åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumentförvaltning (AIPA), systemet för utvecklande av brottspåföljdsmyndighetens verksamhet och för myndighetens klientuppgifter (ATJ), myndigheternas gemensamma fältledningssystem (KEJO), Skatteförvaltningens projekt för utnyttjande av inbyggd programvara och informationssystemet Kieku inom ekonomi- och personalförvaltningen. Därutöver har man enats om att finansiera mindre produktivitetsprojekt såsom bl.a. elektronisk ärendehantering inom polisens tillståndsförvaltning, digitalisering av magistraternas familjeakter, ett gränssnitt för myndighetsinformationstjänster, Landsbygdsverkets elektroniska förvaltning samt vatteninformationsförsörjningen. För dessa projekt har det preliminärt reserverats finansiering kumulativt till en summa av sammanlagt ca 140 miljoner euro under ramperioden. Nya informationssystem- och produktivitetsprojekt som inleds under ramperioden är man beredd att finansiera med sammanlagt ca 180 miljoner euro. För att den planerade finansieringen ska tas in i de årliga budgetarna krävs det att projektplanerna är tillräckligt exakta bl.a. i fråga om de kostnader som kommer att uppstå eller utgå och projektets genomförbarhet samt, när det gäller betydande informationssystemprojekt, det utlåtande av finansministeriet som krävs enligt informationsförvaltningslagen (634/2011) stöder projektets framskridande. Finansministeriet gör upp samarbetsavtal om de produktivitetshöjande projekten med de aktuella ministerierna.

3.6. Finlands borgensexponering i samband med krisen i euroområdet

Det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet (EFSF) skaffar de medel som behövs för det finansiella stödet till euroområdets medlemsstater på den internationella finansmarknaden. För detta ändamål kan EFSF emittera obligationslån eller andra finansieringsinstrument samt avtala om kreditlinjer. Emissionen av finansieringsinstrument grundar sig på det godkända finansieringsprogrammet, för vilket staterna i euroområdet ställer borgen. I finansieringsprogrammet fastställs inte lånetiden för de obligationer som emitteras. Lånetiderna fastställs under programmets lopp i

samband med emissionerna på basis av marknadssituationen och behovet av finansiering av EFSF. Efter godkännandet av det nya finansieringsprogrammet för Grekland uppgår kapitalet i EFSF:s finansieringsprogram till sammanlagt 241 miljarder euro. Utöver finansieringsprogrammet för Grekland täcker EFSF:s finansieringsprogram även finansieringen av systemen för finansiellt stöd till Irland och Portugal.

Finska staten har i mars 2012 åtagit sig att ställa borgen för EFSF:s finansieringsprogram på 241 miljarder euro. Finlands andel av kapitalet i finansieringsprogrammet är 1,9248 %, vilket motsvarar ca 4,64 miljarder euro. Med den överborgen på 65 procent som ställs för borgen uppgår Finlands borgensförbindelse i fråga om kapitalet i mars 2012 till ca 7,65 miljarder euro. Förutom kapitalet för finansieringen omfattar Finlands borgen också räntor och andra kostnader. Utifrån EFSF:s senaste uppskattningar av hela finansieringsprogrammets genomsnittliga lånetid på 5 år och med antagandet att medelräntan är 2,5 %, vilket i mars 2012 överstiger EFSF:s 5-års marknadsränta med 0,5—0,6 procentenheter, blir Finlands borgensförbindelse i fråga om räntor inklusive överborgen 960 miljoner euro och de totala borgensförbindelserna för finansieringsprogrammet ca 8,61 miljarder euro. Till Finlands borgensförbindelse för låneprogrammet till Grekland hänför sig i fråga om kapitalet på ca 2,2 miljarder euro ett arrangemang med säkerheter genom vilket en betydande del av de kreditrisker som är förknippade med detta kan täckas.

En permanent stabilitetsmekanism för euroområdet (ESM) inleder sin verksamhet vid ingången av juli 2012. ESM:s utlåningskapacitet uppgår till 500 miljarder euro. ESM verkar som ett internationellt finansiellt institut och dess totala kapital uppgår till 700 miljarder euro, varav det inbetalda kapitalet uppgår till 80 miljarder euro och det infordringsbara garantikapitalet till 620 miljarder euro. Finska statens andel av det inbetalda kapitalet är ca 1,44 miljarder euro och den betalas som ett engångsbelopp när ESM inleder sin verksamhet. Finlands andel av garantikapitalet är 11,14 miljarder euro. En höjning av det totala kapitalet kräver enhälligt beslut av alla stater i euroområdet.

4. Inkomstposterna och balansen inom statsfinanserna

De ordinarie inkomsterna inom budgetekonomin beräknas öka under ramperioden med i genomsnitt 4,4 procent per år. Ökningen av skatteinkomster beräknas vara något större, 4,9 procent. Skatteinkomsternas andel av budgetekonomins ordinarie inkomster är ca 85 procent. På den totala skattebördan inverkar vid sidan om statens beslut även nivån på kommunalbeskattningen och socialförsäkringsavgifterna. År 2016 förutspås inkomsterna inom budgetekonomin (exkl. upplåningen) uppgå till 53,8 miljarder euro.

Utgångspunkten för inkomstposterna inom statens budgetekonomi är den bedömning av den samhällsekonomiska utvecklingen på medellång sikt som uppdaterats i april 2012. I inkomstposterna har utöver nya beslut även beaktats de skattepolitiska riktlinjerna i regeringsprogrammet, av vilka en stor del redan har genomförts i budgeten för 2012, de beskattningsmässiga åtgärder som slogs fast i anslutning till det ramavgörande mellan arbetsmarknadens centralorganisationer som avtalades i november 2011 samt den rundradioskatt som tas i bruk 2013.

Det förutspås att den ekonomiska tillväxten avtar på medellång sikt främst till följd av att arbetsinsatsen minskar, vilket även begränsar tillväxten i skattebaserna. Totalproduktionen beräknas öka med i genomsnitt 1,8 procent under ramperioden. Jämfört med uppskattningen från hösten 2011 har framför allt prognosen för 2012 och 2013 försämrats. I fråga om 2014 och 2015 har uppskattningen om den ekonomiska tillväxten stigit något jämfört med senaste höst.

I samband med det ramavgörande mellan arbetsmarknadens centralorganisationer som avtalades i november 2011 beslutade regeringen om skattepolitiska åtgärder för att stödja den ekonomiska tillväxten, utveckla hushållens köpkraft och den inhemska efterfrågan samt företagens konkurrenskraft. Genom en lindring av beskattningen av förvärvsinkomster kompenserade man höjningen av arbetspensionsavgiften, vilket beräknas sänka statens inflöde av förvärvsinkomstskatt med ca 80 miljoner euro per år. Man beslutade sänka samfundsskatten med 0,5 procentenheter mer än vad som föreslogs i regeringsprogrammet och budgetpropositionen. Det bortfall av skatteintäkter som sänkningen av skattesatsen föranleder kompenseras andra samfundsskattetagare genom en höjning av deras utdelning och genom en motsvarande sänkning av statens andel. De åtgärder gällande samfundsskatten som vidtogs i samband med ramavtalet sänker uppskattningen av statens intäkter från samfundsskatt med sammanlagt drygt 100 miljoner euro per år.

År 2013 införs en rundradioskatt. Rundradioskatten kommer att tas ut i samband med inkomstbeskattningen och har beaktats i uppskattningarna av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomster samt samfundsskatt. Det uppskattade inflödet av rundradioskatt är under ramperioden i genomsnitt 500 miljoner euro per år, av vilket hushållens andel är ca 480 miljoner euro och företagens andel ca 20 miljoner euro.

De nya ytterligare anpassningsåtgärderna gällande skattepolitiken uppskattas 2015 öka statens skatteintäkter med ca 1,2 miljarder euro netto jämfört med den uppskattning som ingick i rambeslutet från hösten 2011. De mest betydande ändringarna gäller mervärdesskatten samt skatten på förvärvs- och kapitalinkomster. De övriga ändringarna gäller samfundsskatten, arvs- och gåvoskatten och överlåtelseskatten.

Intäkterna från skatten på förvärvs- och kapitalinkomster beräknas öka med knappt 9 procent år 2013 och med 6 ½ procent under ramperioden i genomsnitt. Utan rundradioskatten beräknas intäkterna öka med ca 5 procent per år. Förvärvsinkomsterna beräknas öka med i genomsnitt 3 ½ procent och kapitalinkomsterna med i genomsnitt 4 ½ procent per år. I kalkylen antas det i linje med regeringens nya anpassningsåtgärder att skattegrunderna 2013 och 2014 inte inflationsjusteras eller justeras i förhållande till den höjda inkomstnivån. För 2015 års vidkommande justeras skattegrunderna i förhållande till det förutspådda förtjänstnivåindexet och för 2016 års vidkommande i förhållande till konsumentprisindexet. Därtill höjs arbetsinkomstavdraget och grundavdraget. I fråga om förvärvsinkomster som överstiger 100 000 euro införs en temporär s.k. solidaritetsskatt som är i kraft 2013—2015. Detta innebär att statens inkomstskatteskala får en ny högsta inkomstklass. Beskattningen av stora pensionsinkomster höjs så att den motsvarar beskattningen av löneinkomster. I beräkningssättet för kilometerersättningar görs strukturella ändringar. Som temporära åtgärder införs dessutom ett skatteincitament för enskilda investerare samt ett höjt antagande om anskaffningsutgifterna för enskilda investeringar i onoterade tillväxtföretag. De ändringar som slagits fast i rambeslutet beräknas på årsnivå höja intäkterna från skatt på förvärvs- och kapitalinkomster till staten med sammanlagt ca 600 miljoner euro år 2015.

Sänkningen av samfundsskattesatsen med 1,5 procentenheter 2012 minskar de totala intäkterna från samfundsskatten med drygt 300 miljoner euro på årsnivå. Det uppskattas att de totala intäkterna från samfundsskatten fr.o.m. 2013 ökar med i genomsnitt ca 4 procent per år under ramperioden. År 2013 minskar intäkterna från samfundsskatten till följd av de lindringar av företagsbeskattningen som införs temporärt. År 2014—2016 uppskattas skatteintäkterna öka i samma takt som rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna. Statens intäkter från samfundsskatten förväntas dock öka snabbare, med i genomsnitt 6 procent per år. Detta beror på att den temporära höjningen av kommunernas och församlingarnas utdelning av samfundsskatten upphör under ramperioden. Som ett nytt beslut bestämde man sig för att 2014—2015 fortsätta tillämpa en höjd utdelning av samfundsskatten till kommuner och församlingar. Dessutom beslutade man införa ett tidsbundet FoU-skatteincitament genom vilket företag på samfundsskatt får en skatteersättning för lönekostnaderna för FoU-personal. På produktiva investeringar tillämpas förhöjd avskrivningsrätt. Effekterna av skattelösningarna kompenseras andra skattetagare genom en ändring av utdelningen av samfundsskatt. De nya ändringar som regeringen fattat beslut om sänker på årsnivå intäkterna från samfundsskatt till staten med sammanlagt ca 480 miljoner euro 2015.

I fråga om arvs- och gåvoskatten inför man för 2013—2015 en ny skatteklass för arv och gåvor på över en miljon euro. Det beräknas

att detta ökar skatteintäkterna med ca 20 miljoner euro per år. Dessutom slopas skattelättnaden på 8 500 euro för försäkringsgåvor.

Samtliga mervärdesskattesatser höjs med en procentenhet 2013, vilket uppskattas öka skatteintäkterna med ca 900 miljoner euro per år under ramperioden. Intäkterna från mervärdesskatten beräknas stiga med i genomsnitt ca 5 procent under ramperioden. Fr.o.m. 2014 står ökningen av skatteintäkterna i linje med den uppskattade tillväxten i fråga om hushållens konsumtionsutgifter. Även skattesatsen för försäkringspremier höjs till 24 procent i överensstämmelse med mervärdesskattesatsen, vilket uppskattas öka intäkterna av försäkringspremieskatten med ca 30 miljoner euro per år. Skattesatsen för överlåtelseskatt för bostadsaktier och aktier i fastighetsbolag höjs 2013 från 1,6 procent till 2 procent. Dessutom läggs fastighetsbolagens skuldandelar till skattebasen för överlåtelseskatt. Det beräknas att åtgärderna ökar utfallet av överlåtelseskatten med sammanlagt ca 80 miljoner euro per år.

Intäkterna från punktskatterna ökar under ramperioden med i genomsnitt drygt en procent per år. Skatten på drivmedel höjs i enlighet med regeringsprogrammet i två etapper, av vilka den första verkställdes 2012. Avsikten är att den andra etappen av höjningen ska genomföras 2014, då skatteintäkterna beräknas öka med 125 miljoner euro. Avfallskatten och skatten på torv höjs år 2013. Intäkterna från bilskatten beräknas öka med i genomsitt knappt en procent per år i linje med tillväxten i fråga om hushållens konsumtionsutgifter. Avsikten är att den bankskatt som anges i regeringsprogrammet införs 2013 och den s.k. windfallskatten 2014. Dessa uppskattas öka skatteutfallet med sammanlagt 340 miljoner euro per år. Däremot har den ökning av skatteinkomsterna till följd av bekämpningen av den grå ekonomin som förutsattes i regeringsprogrammet inte tagits in i prognosen, eftersom åtgärderna om en ökning av inflödet av skatteinkomster ännu håller på att beredas.

Bland de övriga inkomsterna inom budgetekonomin beräknas det inflyta utdelningsinkomster till ett belopp av 800 miljoner euro per år. Dessutom tillämpar man i fråga om inkomsterna från aktieförsäljning samma tekniska antagande som de senaste åren, enligt vilket det av försäljningsinkomsterna av aktier som staten äger inflyter inkomster inom budgetekonomin antingen direkt eller som kapitalåterbäringar till Solidium till ett belopp av sammanlagt 400 miljoner euro per år. Kalkylen över statens ränteinkomster har sjunkit jämfört med den uppskattning som gjordes i samband med rambeslutet från hösten 2011. Detta får sin förklaring av att kalkylen över statens ränteinkomster av depositioner har sjunkit, vilket hänger samman med att räntenivåprognosen klart har sjunkit och att värdet av den uppskattade depositionsreserven har sjunkit. På inkomstposterna inverkar också ändringar i tidtabellen för återbetalning av lån som beviljats andra stater, vilket sänker kalkylen över ränteinkomster och uppskattningen av låneamorteringar under ramperioden.

Till alla skatteförmåner i försäkringspremier som hänför sig till frivilligt pensionsskydd (inkl. sådant som erbjuds av arbetsgivaren) läggs ett villkor som stipulerar att pensionsförmåner kan fås först vid den övre åldergränsen för pensionsåldern (68 år). Ändringen gäller inte retroaktivt för gamla avtal.

Statsskuldens belopp antas öka till ca 94 miljarder euro 2013. Till följd av beslut som ökar skatteinkomsterna och minskar utgifterna avmattas tillväxten av statens skuldkvot klart och börjar minska något 2016. Statsskulden kommer 2016 att uppgå till ca 105 miljarder euro, vilket är ca 45 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Uttryckt i nationalräkenskapstermer beräknas statsfinanserna enligt prognoskalkylerna uppvisa ett underskott under hela ramperioden. År 2013 beräknas underskottet motsvara 2 ½ procent av bruttonationalprodukten, och det beräknas stiga med ca 1 procentenhet från denna nivå under ramperioden.

5. Basserviceprogrammet

Det sammanlagda årsbidraget för hela den kommunala ekonomin minskade till ca 2,6 miljarder euro 2011. Verksamhetsbidraget minskade mera än vad skatteinkomsterna och statsandelarna ökade. En orsak till att utvecklingen varit svagare än beräknat var i synnerhet det faktum att utgifterna ökade snabbare än väntat. Omkostnaderna ökade i snabb takt och nådde 4,5 procent. Skatteinkomsterna och statsandelarna ökade med sammanlagt 3,5 procent.

Utsikterna för den kommunala ekonomin stramas åt 2012 samt under ramperioden 2013—2016 då ökningen av inkomsterna blir långsammare. Samtidigt blir det utgiftstryck som riktas mot den kommunala ekonomin till följd av befolkningens stigande medelålder allt större. När inkomstutvecklingen försvagas kommer det att krävas en stram utgiftsdisciplin för att hålla kommunernas och samkommunernas driftsekonomi i balans. Det viktiga är att ökningen i löneutgifterna dämpas och att de åtgärder som siktar till en ökad produktivitet genomförs. När den kommunala ekonomin stramas åt är risken att skuldsättningen inom den kommunala ekonomin fortsätter att öka kraftigt.

Kommunernas och samkommunernas omkostnader beräknas fortsätta öka under ramperioden med i genomsnitt 4,1 procent per år. Det antas att antalet anställda hålls på 2011 års nivå, 459 000 personer, och att den kalkylerade ökningen av det servicebehov som härletts på demografiska grunder kan mötas med hjälp av köpta tjänster. Ökningen av omkostnaderna blir enligt kalkylen betydligt mindre än den varit under de senaste åren. För att utgiftsökningen ska avta måste kommunerna vidta aktiva åtgärder för att dämpa ökningen i löneutgifterna.

Utvecklingen av personalkostnaderna inom den kommunala ekonomin följer direkt utvecklingen av inkomstnivån och socialskydds-

avgifterna. Kommunsektorn ingick i november 2011 ett tvåårigt avtal med stöd av vilket inkomstnivån inom kommunsektorn beräknas stiga med 3,2 procent 2012 och 2,3 procent 2013. Efter detta används för ökningen av inkomstnivån ett tekniskt antagande enligt vilket inkomstnivån inom kommunsektorn stiger med 2,8 procent 2014 och därefter 3,3 procent per år, dvs. i något långsammare takt än ökningen i den allmänna inkomstnivån.

Köpen beräknas öka nominellt med 6,5 procent 2012—2016. Det ökade servicebehov som beror på förändringen i befolkningens åldersstruktur realiseras i utvecklingsprognosen via köpen.

Verksamhetsintäkterna beräknas öka i samma takt som omkostnaderna under ramperioden.

De understöd som kommunerna betalar väntas öka med ca 2 procent 2012. Utgifterna för utkomststödet ökar till följd av en höjning av utkomststödets grunddel och minskar till följd av en höjning av grundskyddet och av inkomstgränserna för utkomststödet. Dessa reformer ökar nettobeloppet av utgifterna för utkomststödet. Den reform av bostadsbidraget som genomförs i slutet av ramperioden beräknas minska behovet av utkomststöd och därigenom minska utgifterna för utkomststödet. Arbetslösheten väntas minska under ramperioden, vilket innebär att även utgifterna för utkomststödet börjar minska.

Kommunernas och samkommunernas bruttoinvesteringar antas under de närmaste åren vara 4,2 miljarder euro. Investeringstrycket är stort på grund av grundliga reparationer, nyinvesteringar i tillväxtcentrum och den pågående kommunstrukturreformen. Enligt den prognostiserade inkomst- och omkostnadsutvecklingen leder den uppskattade investeringsnivån till fortsatt kraftig skuldsättning för kommunerna.

Den genomsnittliga kommunalskattesatsen ökade 2012 med något under 0,1 procentenheter till 19,25 procent. De genomsnittliga fastighetsskatteprocenterna steg också en aning.

Skatteinkomsterna beräknas öka med i genomsnitt 3,7 procent per år under ramperioden. Intäkterna från kommunalskatten beräknas öka med i genomsnitt 4,2 procent per år. För 2015 beaktas det antagande i regeringsprogrammet enligt vilket skattegrunderna för förvärvsinkomster ses över så att beskattningen av arbetsinkomster inte skärps till följd av den höjda inkomstnivån eller de höjda konsumentpriserna. Åren 2013—2014 görs de motsvarande justeringarna av skattegrunderna för förvärvsinkomster däremot inte, vilket beräknas öka intäkterna från kommunalskatten med ca 200 miljoner euro på 2014 års nivå jämfört med basserviceprogrammet i oktober 2011. Intäkterna från kommunalskatten ökar också till följd av att sättet för beräkning av kilometerersättning utvecklas. Intäkterna från kommunalskatten minskar däremot av regeringens beslut att höja arbetsinkomst- och grundavdragen. Det beräknas att de ändrade skattegrunderna ökar intäkterna från kommunalskatten med ett

nettobelopp på ca 110 miljoner euro 2013 och ca 230 miljoner euro 2014. Det antagande om kompensation för förlust av skatteinkomster som ingår i statsandelarna sänks i förhållande till nettoförändringen i ändringarna i skattegrunderna, så att ändringarna i skattegrunderna inte påverkar kommunernas inkomster totalt sett. Den förhöjda utdelningen på 5 procentenheter till kommunerna av intäkterna från samfundsskatten fortsätter 2014—2015, vilket ökar kommunernas intäkter från samfundsskatten med ca 270 miljoner euro på 2014 års nivå jämfört med den uppskattning som gjordes i basserviceprogrammet i oktober 2011. Dessutom strävar man efter att styra intäkterna av avfallsskatten till kommunerna och utreder man behovet att höja de nedre gränserna för fastighetsskatten.

I skattegrunderna för förvärvsinkomster gjordes från ingången av 2012 förändringar som både minskar och ökar skatteintäkterna. Beskattningen av de allra minsta inkomsterna lindrades genom en höjning av maximibeloppet för grundavdraget. Beskattningen av arbetsinkomster lindrades genom en höjning av arbetsinkomstavdraget. I skattegrunderna gjordes dessutom en justering som ska bidra till att upprätthålla köpkraften och som motsvarar inflationsutvecklingen. I samband med ramavtalet beslutade man dessutom kompensera en del av höjningen av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift genom att lindra beskattningen. Till de åtgärder som ökar skatteinkomsterna hör begränsningen av avdragsrätten för räntor på bostadsskuld samt minskningen av hushållsavdraget. Det sammanlagda värdet av åtgärderna på de kommunala skatteintäkterna uppskattas 2012 vara 299 miljoner euro netto. Dessa förlorade skatteintäkter kompenseras kommunerna till fullt belopp via statsandelssystemet.

Enligt den utveckling som beskrivs ovan stramas den kommunala ekonomin åt avsevärt under de närmaste åren. Årsbidraget för den kommunala ekonomin räcker inte till för att täcka avskrivningarna ens under ett av åren i den aktuella perioden. Den kommunala ekonomin skulle inte behålla sin jämvikt med dessa mått mätt. Utgiftstrycket i kommunerna är stort, och det bedöms att investeringarna kommer att hållas på en hög nivå. Sålunda kommer årsbidraget att bli klart lägre än nettoinvesteringarna under ramperioden. Detta leder till fortsatt skuldsättning inom den kommunala ekonomin och ett ökat tryck på betydande höjningar av kommunalskattesatserna. För att säkerställa att den kommunala ekonomin hålls stabil och att nödvändiga investeringar kan genomföras utan ständig skuldökning krävs det att omkostnadsökningen hålls inom de gränser som inkomstutvecklingen ställer. Det tryck som befolkningens stigande medelålder medför för samhällsekonomin och den kommunala ekonomin ökar fortfarande, vilket ytterligare accentuerar vikten av reformer som ökar basservicens produktivitet.

Kommunernas statsbidrag uppgår 2013 till sammanlagt 10,6 miljarder euro. Merparten av detta belopp utgörs av de kalkylerade stat-

sandelarna jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet. Inom finansministeriets förvaltningsområde uppgår statsandelarna till ca 8,6 miljarder euro och inom undervisning- och kulturministeriets förvaltningsområde till ca 1 miljard euro.

Indexhöjningen ökar statsandelen för kommunernas basservice med 206 miljoner euro 2013. I statsandelsnivån har under ramperioden som avdrag beaktats en förändring av statsandelsprocenten enligt regeringsprogrammet vars inverkan uppgår till 631 miljoner euro per år fr.o.m. 2012. Statsandelarna minskar dessutom på grund av en besparing som regeringen fattat beslut om och som uppgår till 125 miljoner euro 2013, 250 miljoner euro 2014 och 500 miljoner euro fr.o.m. 2015. I statsandelen har vidare som tillägg beaktats en kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster som det fattats beslut om tidigare samt som avdrag ca 110 miljoner euro 2013 och ca 230 miljoner euro fr.o.m. 2014, vilket motsvarar den ökning av kommunernas skatteinkomster som beror på att inga justeringar av skattegrunderna för förvärvsinkomster görs 2013—2014. Som en del av regeringens sparåtgärder fryses statsandelsindexet för 2013 inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde. Denna frysning gäller inte statsandelarna för teatrar, orkestrar och museer, vars indexhöjning för 2013 finansieras med tippningsvinstmedel.

Till följd av förändringar i åldersstrukturen och befolkningsmängden uppskattas utgifterna för social- och hälsovården öka kalkylmässigt med 269 miljoner euro 2013 och med 1 181 miljoner euro under ramperioden. Utgifterna för grundläggande utbildning minskar kalkylmässigt med 39 miljoner euro 2013 och med 51 miljoner euro under ramperioden.

Statsandelen för kommunal basservice höjs med 125 miljoner euro på 2015 års nivå för utvecklande av social- och hälsovårdstjänsterna. Nivån enligt regeringsprogrammet har justerats nedåt med 20 miljoner euro som en del av regeringens sparåtgärder. Anslag fördelas fr.o.m. 2013 bl.a. på tjänster för äldre, service för funktionshindrade, familjevård, barnskydd, elevvård, hemservice för barnfamiljer samt på utveckling av servicestrukturen och stärkande av primärvården. För utvecklande av tjänsterna för äldre och den övriga social- och hälsovården anvisas 22,5 miljoner euro 2013, 44,5 miljoner euro 2014 och 110,5 miljoner euro 2015. För utvecklande av elev- och studerandehälsovården anvisas 13 miljoner euro 2014—2015. För genomförande av lagstiftning om självbestämmanderätt anvisas 0,5 miljoner euro 2013 och 1,5 miljoner euro 2014—2015.

För verksamheten med läkarhelikoptrar och helikoptrar med medicinsk utrustning föreslås 23,7 miljoner euro 2013. Modellen för statlig finansiering av verksamheten förnyas så att den statliga finansieringen efter en övergångsperiod riktas till kommunerna inom ramen för finansieringen enligt statsandelssystemet. Under rampe-

rioden reserveras dock en separat statlig ersättning till den förvaltningsenhet, FinnHEMS Oy, som ansvarar för läkarhelikopterverksamheten.

Utöver den besparing som fastställdes i regeringsprogrammet minskas statsunderstödet till utvecklingsprojekt inom den kommunala social- och hälsovården (Kaste-programmet) gradvis under ramperioden så att minskningen är 5 miljoner euro fr.o.m. 2015. Den statliga finansieringen till enheterna inom hälso- och sjukvården för forskning på universitetsnivå minskas med sammanlagt 5 miljoner euro per år.

Under det år då mervärdesskattesatsen höjs görs i vissa förmåner en indexjustering redan under årets första hälft i syfte att stödja låginkomsttagarnas köpkraft, och därför bedöms kostnaderna för det grundläggande utkomststödet öka med 9 miljoner euro 2013, av vilket hälften är statligt stöd. Incitamenten för långtidsarbetslösa att delta i aktiveringsåtgärder ökas genom att man bestämmer att förhöjningsdelarna under den aktiva tiden ska räknas som prioriterad inkomst när grundläggande utkomststöd beviljas, vilket ökar utgifterna med 6 miljoner euro per år, av vilket hälften är statsandel.

De utgiftsbesparingar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som omfattas av basservicebudgeten och som regeringen beslutade om genomförs till största delen 2013—2015. Före 2015 ska man genomföra besparingar på 37 miljoner euro på 2015 års nivå gällande gymnasieutbildningen, besparingar på 49 miljoner euro på 2015 års nivå gällande den grundläggande yrkesutbildningen, besparingar på 15,5 miljoner euro på 2014 års nivå gällande den yrkesinriktade tilläggsutbildningen, besparingar på 31 miljoner euro gällande läroavtalsutbildningen och besparingar på 51 miljoner euro gällande yrkeshögskolorna.

Från statsandelarna för basservicen överförs under ramperioden 9 miljoner euro på årsbasis för finansiering av statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt (SADe-projekten).

Samhällsgarantin för unga genomförs ramperioden 2013—2016. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde anvisas 30 miljoner euro på årsnivå för genomförandet av samhällsgarantin. För kommunernas sysselsättningsstöd reserveras dessutom ett tilläggsanslag på ca 4 miljoner euro. Det bedöms att det vid sidan av samhällsgarantin för unga behövs olika separata tidsbegränsade åtgärder för att avhjälpa den reserv av unga som blivit utan utbildning. Målet är att erbjuda personer som inte fyllt 30 år och som endast har en utbildning på grundnivå möjlighet att avlägga en yrkesexamen. Till detta riktas 27 miljoner euro 2013 och 52 miljoner euro 2014—2016.

För att minska långtidsarbetslösheten genomförs ett försök som pågår hela regeringsperioden, där huvudansvaret för sysselsättningen senast efter 12 månaders arbetslöshet överförs till kommunen eller solidariskt till alla kommuner. Åren 2013—2015 anvisas det för

försöket en finansiering på sammanlagt 20 miljoner euro per år. För att tidigarelägga och öka aktiveringen utökas också sysselsättningsanslagen under ramperioden jämfört med rambeslutet för valperioden.

Beredningen av lagstiftningen om småbarnsfostran och dagvårdstjänster, liksom förvaltningen och styrningen av desamma, överförs från social- och hälsovårdsministeriet till undervisnings- och kulturministeriet. Samarbetet med social- och hälsovården i fråga om småbarnsfostran intensifieras.

Regeringen kommer att genomföra en riksomfattande kommunreform vars mål är en livskraftig kommunstruktur som bygger på starka primärkommuner. Genom reformen skapas en servicestruktur där makten och ansvaret för att ordna och finansiera tjänster koncentreras till en aktör med ett tillräckligt omfattande befolknings- och kompetensunderlag. Den strukturlag som kommer att utfärdas ersätter den gällande ramlagen. Enligt tidtabellen för kommunreformen ska en strukturlag för den kommunala förvaltningen träda i kraft vid ingången av 2013 och så att de avgöranden som gäller den nya kommunstrukturen har fattats före utgången av 2014. Man är beredd att rikta ändringsstöd till de kommuner som går samman, och beslut om nivån på och fördelningen av stödet ska fattas i samband med beredningen av strukturlagen. I samband med följande rambeslut fattas beslut om de medel som behövs.

Ansvaret för ordnande och finansiering av social- och hälsovården innehas fortfarande av kommunerna. För att säkerställa tillgången till och finansieringen av högklassiga social- och hälsovårdstjänster ska det bildas starka primärkommuner som kan bära ansvar för ordnande och finansiering av social- och hälsovården.

Som alternativ till starka kommuner som kan ordna och finansiera social- och hälsovården kan man vid behov möjliggöra ett undantagsförfarande där kommuner tillsammans kan bilda sådana social- och hälsovårdsområden med ett tillräckligt stort befolkningsunderlag som kan bära ansvar för ordnande och finansiering av social- och hälsovården. Genomförandet av reformen av social- och hälsovårdens servicestruktur ska utredas som en del av kommun- och servicestrukturreformen.

I den lagstiftning som styr kommunreformen tas medel som främjar kommunreformen i bruk. Vid reformen beaktas områdenas olikheter, såsom särdragen för tillväxtcentrum, glesbygd, långa avstånd, skärgårdsmiljö och språkliga förhållanden. Servicestrukturen inom avlägsna områden utanför starka primärkommuner reformeras så att tjänsterna på ett kontrollerat sätt koncentreras till tillräckligt stora helheter som får stöd av servicestrukturen i de starka primärkommunerna enligt principen om ansvarskommun.

Kommunstrukturreformen skapar en grund för en totalreform av kommunallagen. I den ser man, mot bakgrunden av nya strukturer i kommunförvaltningen och kommunernas föränderliga omvärld,

särskilt över den interna styrningen av den kommunala ekonomin, kommunernas ledningssystem, de förtroendevaldas ställning, förhållandet mellan kommunallagen och speciallagar, kommundelsförvaltningen samt förhållandet mellan kommunerna och marknaden.

Statsandelssystemet omarbetas som en del av kommunstrukturreformen. Systemet förenklas och görs klarare och dess sporrande egenskaper förbättras. Enligt tidtabellen ska det nya statsandelssystemet tillämpas fr.o.m. 2015.

Det är problematiskt att mäta kommuners och samkommuners produktivitet, och statistiken över produktiviteten beaktar inte tjänsternas kvalitet och effektivitet. Den service som kommunerna ordnar har behållit sin höga kvalitet bl.a. när det gäller utbildnings-, biblioteks- och hälsovårdstjänster och tjänster inom småbarnsfostran. Även tillgången till service är god, med undantag för hälso- och sjukvårdstjänsterna där det tidvis förkommer problem med tillgången. En höjning av produktiviteten inom välfärdstjänsterna är en viktig faktor när det gäller att lösa hållbarhetsproblemet inom hela den offentliga ekonomin. Med tanke på finansieringen inom den kommunala ekonomin och en tillräcklig tillgång till personal är det väsentligt att man under en period med knapp arbetskraft som en del av kommunreformen utvecklar servicestrukturerna och serviceprocesserna bl.a. genom att utnyttja informationsteknik så att det relativa personalbehovet är mindre i fortsättningen.

Omsorgsminister	Maria Guzenina-Richardson
Konsultativ tjänsteman	Juha Majanen
BILAGA 1	Ändringar i ramens struktur samt justeringar av pris- och kostnadsnivån
BILAGA 2	Totalekonomiska prognoser och antaganden 2011—2016
BILAGA 3	Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins ordinarie inkomster 2012—2016 och budgetekonomins balans 2012—2016
BILAGA 4	Den kommunala ekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2011—2016 enligt kommunernas bokföring
BILAGA 5	Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten

DISTRIBUTION	Riksdagens centralkansli Republikens presidents kansli Ministerierna
FÖR KÄNNEDOM	Finansutskottets sekretariat Riksdagens räkenskapsbyrå Statens revisionsverk

BILAGA 1 Ändringar i ramens struktur samt justeringar av pris- och kostnadsnivån

Strukturella ändringar

Ramnivån för 2013 sänks med ca 38 miljoner euro jämfört med rambeslutet från oktober 2011 till följd av propositionerna om komplettering av budgetpropositionen för 2012 samt strukturella ändringar i detta rambeslut. Också ramnivåerna för 2014 och 2015 sänks på grund av strukturella ändringar. Flera justeringar som sänker ramnivån beror på sådana ändringar i grunder som hänför sig till de moment om utkomstskyddet för arbetslösa som står utanför ramen, vilka enligt rambestämmelsen omfattas av ramen. Tekniskt kan detta genomföras genom att justera ramnivån i stället för att de moment som gäller utkomstskyddet för arbetslösa delas in i en del som omfattas av ramen och en del som står utanför ramen.

I tabellen nedan ges en närmare beskrivning av de strukturella ändringarna och av deras verkningar på ramnivån för valperioden.

Ändringar i budgetens struktur jämfört med rambeslutet 5.10.2011, mn euro

Moment	Ärende	2012	2013	2014	2015
21.10.74	RB 2013—16: Fördröjning av grundlig renovering av riksdagens byggnader		-6,5		6,5
28.91.41	RB 2013—16: Effekterna på nettoutgifterna till följd av energiskattesänkningar och ändring av återbäringen av energiskatt till jordbruket, när man har beaktat de ändringar i tidsplanen som det beslutats om i ramavtalet		120,0		-20,0
29.40.50	Kompl.budgetprop. 2012: Precisering av moms-kompensationen till universiteten enligt boksluts-uppgifterna för 2010	-19,9	-19,9	-19,9	-19,9
29.40.52	Kompl.budgetprop. 2012: Justering av kompensationen för slopandet av universitetsapotekens befrielse från inkomstskatt och apoteksavgift enligt boksluts-uppgifterna för 2010	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
31.10.77	RB 2013—16: Åbo stads finansieringsandel (50 %) för byggandet av Suikkilavägen samt Tammerfors stads finansieringsandel (67 %) för strandleden (motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.31.10)			10,0	63,0
31.10.77	RB 2013—16: Utgifter som motsvarar EU:s TEN-inkomster (inkomsterna har antecknats under moment 12.31.10)		3,4	2,0	
31.10.78	RB 2013—16: Helsingfors stads finansieringsandel (17 %) för planeringen av Pisarabanan (motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.31.10)		2,0	2,0	1,9
33.10.54	RB 2013—16: Teknisk ändring för att undvika delning av moment till följd av att perioden för justering av bostadsbidraget förlängs i form av ett försök		-1,0	-1,0	-1,0
33.20.50, 33.20.51, 33.20.52	RB 2013—16: Teknisk ändring för att undvika delning av moment till följd av slopandet av periodiseringen av permitteringsersättning		-20,0	-20,0	-20,0

Ändringar i budgetens struktur jämfört med rambeslutet 5.10.2011, mn euro

33.20.50, 33.20.51, 33.20.52	Kompl.budgetprop. 2012: Nivåförhöjning av höjningen av grundskyddet (justering av teknisk ändring i enlighet med det nya kostnadsförslaget)	-58,0	-63,0	-63,0	-63,0
33.20.52	RB 2013—16: Teknisk ändring för att undvika delning av moment till följd av att den avgränsning som gäller behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet ändras		-31,9	-31,4	-28,1
33.20.52	RB 2013—16: Teknisk ändring för att undvika delning av moment till följd av försöket med sysselsättnings-bonus för långtidsarbetslösa		-7,3	-7,3	-7,3
33.20.50	Kompl.budgetprop. 2012: Ändring av de villkor för jämkad dagpenning som gäller permittering och arbets-tidsgränser	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
33.60.35	RB 2013—16: Teknisk ändring för att undvika delning av moment till följd av att förhöjningsdelen i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa under tiden för aktiva åtgärder beaktas som prioriterade inkomster		-3,0	-3,0	-3,0
Flera	RB 2013—16: Teknisk ändring för att undvika delning av moment till följd av att indexjusteringarna för vissa förmåner tidigareläggs			-6,3	
	Strukturella ändringar sammanlagt	**-35,1**	**-38,2**	**-148,9**	**-101,9**

Justeringar av pris- och kostnadsnivån

Beslutet om ramarna för statsfinanserna 2013—2016 görs upp enligt pris- och kostnadsnivån 2013. En del av utgifterna i ramen, exempelvis utgifterna för utvecklingssamarbete och den statliga medfinansiering som motsvarar andelarna från EU:s strukturfonder, har tagits in i rambeslutet enligt gängse priser, varvid de innefattar en uppskattning av hur höjningen av prisnivån under ramperioden kommer att inverka på anslaget. Till övriga delar justeras utgiftsnivån i ramen årligen utifrån den beräknade höjningen av pris- och kostnadsnivån. Ramen för valperioden omvandlas alltid i samband med rambeslutet till följande års prisnivå och de korrigeringar av pris- och kostnadsnivån som har gjorts preciseras i samband med beredningen av budgetpropositionen så att de överensstämmer med de senaste prognosuppgifterna.

Priskorrigeringen varierar årligen i enlighet med utvecklingen i pris- och kostnadsnivån. De justeringar av pris- och kostnadsnivån 2013 som presenteras i följande tabell baserar sig på finansministeriets prisutvecklingsprognos i april 2012 (se bilaga 2). Priskorrigeringen för 2013 kommer ännu att justeras i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2013. I priskorrigeringarna i tabellen har man beaktat de temporära frysningar av indexhöjningar som regeringen beslutade om för 2013.

De justeringar av pris- och kostnadsnivån som gjorts sedan rambeslutet av den 5 oktober 2011 uppgår till sammanlagt ca 984 miljoner euro 2013, när man har beaktat den justering på -6,5 miljoner euro i enlighet med fastställt FPL-index som gjordes i samband med

den kompletterande budgetpropositionen för 2012, verkningarna av frysningen av indexhöjningarna för 2013 (ca 146 miljoner euro) samt tidigareläggningen av indexhöjningen i fråga om vissa förmåner till mitten av 2013. I ramnivån för 2013 görs en tidigarelagd höjning på 26 miljoner euro, som i motsvarande mån beaktas som en faktor som vid uppgörandet av rambeslutet för 2014—2017 sänker den lagstadgade priskorrigeringen för 2014.

I justeringarna har man beaktat sådana lagstadgade och avtalsbaserade priskorrigeringar som görs i både ramnivån och anslagen, samt sådana prisjusteringar av övriga ramutgifter som görs i ramnivån och som används för anslagen enligt prövning.

Justeringar enligt pris- och kostnadsnivån 2013, jämfört med rambeslutet 5.10.2011, mn euro

		Justering av anslagen och ramnivån		Justering av ramnivån
Ramutgifterna enligt ekonomisk art	Index som använts vid kalkyleringen	Lagstadgad indexhöjning	Avtalsbaserad priskorrigering	Justering av kostnadsnivån för övriga ramutgifter
15-17 Pensioner	Arbetspensions-index (ArPL)	114,3		
18-19 Anskaffning av försvarsmateriel	Förhandshöjning 1,5 %[1)]		40,5	
01-14 Löner samt socialskyddsavgifter	Avtalshöjningar		164,1	
Utgifter för trafiknätet	Byggnadskostnads-index			40,5
01-14, 20-28 Övriga omkostnader och konsumtionsutgifter	Konsumentpris-index			32,0
30-39 Kalkylerade statsbidrag till kommuner och samkommuner	Statsandelsindex	206,3[2)]		
30-39 Övriga statsbidrag till kommuner och samkommuner	Statsandelsindex			23,9
40-49 Statsbidrag till näringslivet	Konsumentpris-index			74,1
50-59 Enligt lagstiftningen index-bundna statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	Folkpensionsindex (FPL)	29,1[3)]		
50-59 Icke-indexerade statsbidrag till hushåll	Folkpensionsindex (FPL)			38,8
50 Statlig finansiering för universitetens verksamhet	Universitetsindex	0,0[4)]		
50-59 Övriga statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	Konsumentpris-index			18,7
60 Överföringar till statliga fonder utanför statsbudgeten	Konsumentpris-index			0,9
60 Överföringar till Folkpensions-anstalten	Folkpensionsindex (FPL)	93,0		

Justeringar enligt pris- och kostnadsnivån 2013, jämfört med rambeslutet 5.10.2011, mn euro

60 Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen	FPL/Konsument-prisindex	3,7		29,3
61-65 Statlig medfinansiering motsvarande EU:s strukturfonds-finansiering och övriga överföringar inom landet	Ingår i ramen för programperioden			
66-68 Överföringar till utlandet	Gängse priser			
69 Överföringar till EU	EU:s BNP-pris-index och konsumentpris-index	35,0		
70-79 Realinvesteringar	Byggnadskostnads-index			3,8
90-99 Övriga utgifter	Konsumentpris-index			1,0
Tilläggsbudgetreserv och ofördelad reserv	Konsumentpris-index			9,0
Tidigareläggning av lagstadgad pris-korrigering i fråga om vissa förmåner till mitten av 2013	Folkpensionsindex (FPL)	26,0		
Sammanlagt år 2013		**507,4**	**204,6**	**272,0**

[1] I anslagsnivån för försvarsmaktens omkostnader och anskaffningar av försvarsmateriel (exkl. personalkostnader) görs en föregripande pris- och kostnadsnivåjustering på 1,5 procent, som sedan i efterhand justeras så att den i fråga om försvars-maktens omkostnader och materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen motsvarar höjningen i levnadskostnadsindex samt i fråga om anskaffningarna av försvarsmateriel höjningen i underindexet DK till producentpris-index för industrin.

[2] Frysningen av indexhöjningen inom UKM:s förvaltningsområde för 2013 har beaktats (effekten ca -61,2 miljoner euro).

[3] Frysningen av indexhöjningarna av barnbidragen för 2013-2015 har beaktats (effekten för 2013 ca -39,8 miljoner euro).

[4] Frysningen av indexhöjningen av den statliga finansieringen för universitetens verksamhet (effekten ca -44,7 miljoner euro).

BILAGA 2 Totalekonomiska prognoser och antaganden 2011—2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
BNP, volymförändring	2,9	0,8	1,5	2,1	1,9	1,7
BNP, prisförändring	3,6	2,8	2,5	2,3	2,1	2,1
BNI, värde, mn euro	193 671	200 540	208 540	217 720	226 490	235 390
Konsumentprisindex, förändrings-%	3,4	2,8	2,6	2,1	2,0	2,0
Inkomstnivåindex, förändrings-%	2,7	3,3	2,6	3,0	3,5	3,5
Byggnadskostnadsindex, förändrings-%	3,3	2,6	2,5	2,6	3,0	3,0
Basprisindex på hemmamarknaden, förändrings-%	6,4	1,8	2,5	3,0	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	7,8	8,0	7,9	7,7	7,4	7,3
Lönesumma, förändrings-%	4,8	2,6	2,6	3,5	3,6	3,4
ArPL-index	2 323	2 407	2 473	2 540	2 599	2 658
FPL-index	1 508	1 565	1 607	1 652	1 689	1 722
Statsandelsindex:						
Förändring i kostnadsnivån, prognos	2,6	3,1	2,3	2,7	3,0	2,9
Förändring i kostnadsnivån, budgetprop.	1,6	3,7	2,7	2,7	3,0	2,9
— inbegriper en indexkorrigering	-1	+0,6	+0,4			
Förändring i kostnadsnivån, utfall	3,0					
Universitetsindex	3,4	3,0	2,6	2,8	3,0	3,0
Arbetslöshetsförsäkringspremie						
— arbetsgivare, genomsnitt	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32	2,32
— arbetstagare	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
ArPL-premie	22,0	22,7	23,1	23,5	23,9	24,3
— arbetsgivare	17,10	17,35	17,55	17,75	17,95	18,15
— arbetstagare under /=53 år	4,70	5,15	5,35	5,55	5,75	5,95
— arbetstagare över 53 år	6,00	6,50	6,80	7,05	7,30	7,55
— lönekoefficient	1,253	1,291	1,327	1,360	1,397	1,439
De försäkrades sjukförsäkringspremier						
— löntagarnas dagpenningspremie	0,82	0,82	0,82	0,85	0,84	0,84
— löntagarnas och företagarnas sjukvårdspremie	1,19	1,22	1,27	1,35	1,29	1,31
— pensionstagarnas sjukvårdspremie	1,36	1,39	1,44	1,52	1,46	1,48
Statens arbetsgivaravgifter	21,9	21,6	21,5	21,4	21,2	21,0
— sjukförsäkringspremie	2,12	2,12	2,12	2,15	2,14	2,14
— pensionsavgift (StaPL)	19,77	19,48	19,41	19,24	19,03	18,81

Kommunalarbetsgivaravgifter	29,5	29,5	29,5	29,5	29,4	29,2
— sjukförsäkringspremie	2,12	2,12	2,12	2,15	2,14	2,14
— övriga socialförsäkringsavgifter	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
— arbetslöshetsförsäkringspremie	3,05	3,05	3,06	3,06	3,07	3,07
— pensionsavgift (KomPL)	23,6	23,6	23,6	23,6	23,5	23,3

BILAGA 3 Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins ordinarie inkomster 2012—2016 och budgetekonomins balans 2012—2016

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins ordinarie inkomster 2012—2016, md euro

	2012 Budget+ tilläggs-budgetar	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2012—2016** genomsnitt. årlig förändr., %
Skatteinkomster sammanlagt	38,2	40,8	42,6	44,2	46,3	4,9
— förvärvs- och kapitalinkomster	7,7	8,4	9,0	9,4	9,9	6,5
— samfundsskatt	3,6	3,4	3,6	3,9	4,5	6,3
— mervärdesskatt	15,8	17,3	17,9	18,6	19,4	5,1
— acciser	6,7	6,8	7,0	7,1	7,1	1,1
— övriga skatteinkomster	4,4	4,9	5,2	5,4	5,5	5,6
Inkomster av blandad natur	4,9	4,9	5,0	5,0	5,2	1,8
Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäkts-föring av vinst	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	-0,4
— Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2	-3,8
Inkomster sammanlagt [1)]	**45,3**	**47,7**	**49,8**	**51,4**	**53,8**	**4,4**

[1)] Inkluderar återbetalningar av lån som staten beviljat.

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins balans 2012—2016, md euro, gängse priser

	2012	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Budgetekonomins beräknade inkomster sammanlagt[1)]	45,3	47,7	49,8	51,4	53,8
Utgifter sammanlagt (gängse priser)	52,7	54,2	54,8	55,3	56,4
Budgetekonomins balans	**-7,5**	**-6,5**	**-5,0**	**-3,8**	**-2,6**
Statsskulden i förhållande till BNP, %	44	45	46	46	45

[1)] Inkluderar återbetalningar av lån som staten beviljat.

BILAGA 4 Den kommunala ekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2011—2016 enligt kommunernas bokföring

Den kommunala ekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2011—2016 enligt kommunernas bokföring, md euro (gängse priser)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Resultatbildningen						
1. Verksamhetsbidrag	**-24,18**	**-25,21**	**-26,14**	**-27,22**	**-28,38**	**-29,59**
2. Skatteinkomster	19,07	19,49	20,10	21,05	21,96	22,57
3. Statsandelar, driftsekonomin	7,68	8,09	8,21	8,38	8,67	8,88
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	0,07	0,23	0,18	0,07	-0,04	-0,09
5. Årsbidrag (=1.+2.+3.+4.)	**2,64**	**2,60**	**2,35**	**2,28**	**2,21**	**1,77**
6. Avskrivningar	-2,20	-2,30	-2,40	-2,51	-2,62	-2,74
7. Extraordinära poster, netto	0,13	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
8. Räkenskapsperiodens resultat	**0,57**	**0,48**	**0,12**	**-0,06**	**-0,24**	**-0,80**
Finansiering						
9. Årsbidrag	**2,64**	**2,60**	**2,35**	**2,28**	**2,21**	**1,77**
10. Extraordinära poster	0,13	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
11. Korrigeringsposter i den interna finansieringen	-0,40	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
12. Intern finansiering, netto (=9.+10.+11.)	**2,36**	**2,32**	**2,07**	**2,00**	**1,93**	**1,49**
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-4,14	-4,20	-4,20	-4,20	-4,20	-4,20
14. Finansieringsandelar och försäljnings-inkomster	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
15. Investeringar, netto (=13.+14.)	**-3,32**	**-3,20**	**-3,20**	**-3,20**	**-3,20**	**-3,20**
16. Finansieringsbehov (=12.+15.)	**-0,95**	**-0,88**	**-1,13**	**-1,20**	**-1,27**	**-1,71**
17. Lånestock[1)]	12,61	13,56	14,76	16,06	17,41	19,21
18. Likvida medel	4,70	4,67	4,65	4,64	4,62	4,61
19. Nettoskuld (=17.-18.)	7,91	8,88	10,01	11,41	12,79	14,60

[1)] Lånestocken bestäms i kalkylerna utifrån utvecklingen i finansieringsbehovet. När t.ex. kommunalbeskattningen skärps (övriga faktorer förblir oförändrade) ökar finansieringsbehovet och avtar ökningen i lånestocken.

BILAGA 5 Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten

Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten, mn euro (ramåren 2013—2016 enligt prisnivån för 2013)

	2011 [1]	2012 [1]	2013	2014	2015	2016
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet						
Finansministeriet	8 134	8 469	8 621	8 572	8 587	8 610
Undervisnings- och kulturministeriet[2]	1 010	1 016	1 007	1 014	989	985
— därav finansiering till samkommunerna enligt priset per enhet[3]	1 435	1 492	1 479	1 490	1 452	1 447
Sammanlagt	**9 144**	**9 485**	**9 628**	**9 586**	**9 576**	**9 595**
Övriga statsbidrag inom basservicebudgeten						
Finansministeriet	115	44	49	19	16	16
Undervisnings- och kulturministeriet	226	244	228	227	235	235
Arbets- och näringsministeriet	143	178	200	199	196	175
Social- och hälsovårdsministeriet	536	563	537	528	494	485
Sammanlagt	**1 020**	**1 029**	**1 013**	**972**	**941**	**911**
Statsbidrag inom basservicebudgeten sammanlagt	**10 164**	**10 514**	**10 641**	**10 558**	**10 516**	**10 506**

[1] Budgeterat (budgeten och tilläggsbudgetarna)

[2] Innehåller statsandelarna för gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskolor och andra mindre statsandelar som inte ingår i 2010 års reform. Av de nuvarande statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet har den kalkylerade andelen av den utbildning kommunerna ordnar uppskattats till 43,1 % år 2010, 43,0 % år 2011 och 41,3 % fr.o.m. år 2012.

[3] Finansieringen till samkommunerna enligt pris per enhet är större än statsandelarna till kommunerna, eftersom största delen av de uppgifter som stannar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ordnas av någon annan instans än kommunen, och till följd av detta blir den invånarbaserade finansieringsandelen större än den statsandel kommunerna får (det s.k. systemet med huvudmän).